

436678

NAŠA LUČ

april 2003, letnik 52, številka 4

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

2003 LETO SVETEGA PISMA

Družinski seminar (SKM Stuttgart)

Križ. Naredili smo ga iz kamenčkov nabranih ob Bodenskem jezeru. Med sv. mašo si je ob pozdravu miru vsak vzel en kamenček. Križa ni bilo več. Sporočilo - drug drugemu pomagajmo nositi križ.

Skupinsko delo na bibličnem seminarju

Božja beseda je zaklad.

Sveto pismo je kakor luč, ki sveti v temi.

Sveto pismo je tudi danes knjiga za mlade.

Svet mora biti lepši, skupaj ga gradimo.

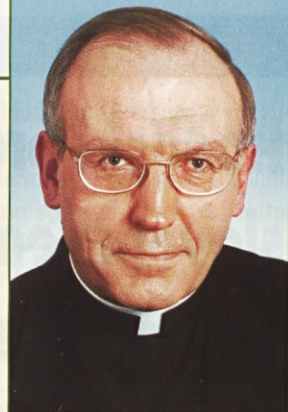
NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Radijski programi v slovenskem jeziku na Koroškem	2
Cerkev kot drama v dvorani zadnje večerje	6
V čem so drugačni	7
Namesto pusta dva kulturna večera	8
Vojna bo ...	9
Stalinova senca	10
Prisluhnimo domovini	11
Slovenija moja dežela	14
Iz življenja naših župnij	16
Slovenci po svetu	30
Leto brez sonca	32
Lučkin kotiček	41
Malo za šalo	42
Oglesi	43

Prva str. ovitka: A. Veber: Sladka Gora
Druga str. ovitka: Arhiv SKM Stuttgart
Tretja str. ovitka: Z. Podvrinski: Vstali Kristus
Četrta str. ovitka: Z. Podvrinski: Velikonočnica

Ne pepel, temveč življenje je naša prihodnost

Ko zaslišimo besedo "post", se tudi na našem obrazu mogoče pojavi nekaj tistega, na kar meri Jezus, ko pravi:

"Kadar se postite, se ne držite čemerno ..." Toda smisel in namen posta ni mučenje samega sebe, temveč spreobrnjenje kot možnost in priložnost sprememb v našem življenju, možnost novega začetka. Kakor se spomladi vse na novo začne, tako je spreminjanje samega sebe, spreobračanje in učljivost znamenje mladosti. Postni čas je čas mladosti.

Hudo je, če nad kom prekrizamo roke in rečemo: "Z njim se pa ne da nič narediti." To je, kakor da bi ga živega pokopali. Naš Bog pa je Bog življenja in ne smrti. Zato nas vabi, naj se spreobrnemo in živimo.

Spreobrne se, kdor nekaj opusti in začne nekaj novega, boljšega. Če smo malo kritični do sebe, hitro ugotovimo, kaj vse bi bilo treba izboljšati v našem življenju: od prehrabnih navad do odnosov v družini, sorodstvu, v župniji, podjetju in med sosedmi. Povsod, kjer se kaj zatika, je treba pretehtati in vzeti samega sebe v roke, postati drugačen. Ni namreč vseeno, kako živim.

Na začetku postnega časa smo obhajali obred pepeljenja. "Spomni se človek, da si prah in da se v prah povrneš." Teh besed verjetno nihče ne sliši rad, vendar se v njih izreka najbolj nesporna resnica o našem življenju in prihodnosti. Če se hoče človek spreobrniti, mora znati nekaterim stvarim reči: "Ne!" Veliko laže mu bo to uspelo, če ne bo imel previsokega mnenja o samem sebi in o tem, kaj lahko na tem svetu pričakuje. Pepeljenje nas neizprosno, brez ovinkarjenja in olepšavanja spomni na minljivost nas samih in vsega, kar na svetu ustvarimo in doživimo.

Če pa bi se vse končalo s pepelom, bi bila prihodnost črna. Tedaj bi se niti spreobračati se ne imelo več smisla. Če bi na koncu vse izravnal enak grob in bi bili v prahu in pepelu vsi enaki do nerazpoznavnosti, bi bili tudi zločinci in svetniki izenačeni. Če bi bilo na koncu vseeno, bi bilo že sedaj vseeno, kako živim.

Toda postni čas, ki smo ga začeli s pepeljenjem, bomo zaključili z veliko nočjo. Prevesil se bo v hvalnico večnemu življenju. Ne pepel, temveč novo življenje z Gospodom Jezusom v njegovi slavi je naša prihodnost. Za to prihodnost živimo že sedaj in pojemo: Aleluja.

Anton Stres, škof

Radijski programi v slovenskem jeziku na Koroškem

Marijan Velik, vodja slovenskega sporeda na avstrijski nacionalni radioteleviziji

Proti koncu leta 1998 sta na avstrijskem Koroškem začeli oddajati dve zasebni komercialni radijski postaji Korotan in Agora. Oddajali sta 24 ur dnevno tako, da sta oblikovali vsaka po štiri ure programa, ostali čas pa sta napolnili z glasbo. Program je v glavnem potekal v slovenskem jeziku. To je bila zagotovo nova dodatna ponudba za slovenske zamejce na Koroškem saj so prej bili deležni le programa, ki ga je 50 minut dnevno ponujal avstrijski državni radio, uredništvo za slovenski program. Kaj kmalu sta obe zasebni radijski hiši zabredli v hude finančne težave in rešitev je bila le v obliki začasnega sodelovanja z ORF (avstrijska državna radiotelevizija). Tako je nastala nova radijska postaja z naslovom Radio dva, ki je potem v okviru »pilotnega projekta« dobila zadostno denarno podporo, ki ji je vsaj začasno omogočala nadaljevanje z oddajanje v slovenskem jeziku. Kmalu zatem pa se je na ORF zamenjalo prej Slovencem naklonjeno vodstvo in tudi zaradi določenih sprememb državne zakonodaje in slabega finančnega poslovanja avstrijske državne radiotelevizije je bilo na nivoju avstrijske države odločeno, da se bo tovrstno sodelovanje med ORF in Radio dva končalo s koncem leta 2002. Najprej so naši rojaki mislili, da gre le za obliko ustrahovanja ali pa določenega pritiska na slovensko narodnostno skupnost, ki so jo bili vajeni že od prej. 31. 12. 2002

Vsa tista nekdanja, lahko rečem, tlaka je prvim oblikovalcem slovenskega sporeda na ORF dajala zadoščenje, ki ga ne more poplačati noben denar. In priznanje ter hvaležnost slovenskih ljudi na Koroškem, že zgolj zato, ker so iz radia slišali blago, toliko let prepovedano materino besedo.

Iz knjige Mirka Bogataja GLAS

pa so se vse grožnje tudi uresničile. In tako so se znašli pred dejstvom, da bodo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev morali prenehati s svojim programom v slovenskem jeziku. Stroške za prve tri mesece delovanja v letu 2003 so prevzele slovenske organizacije na Koroškem, novinarji in uredniki pa so vse svoje delo opravljali skoraj brezplačno. Da bi na nevzdržne razmere opozorili tudi širšo javnost, so že organizirali opozorilno gladovno stavko, ki je bila medijsko zelo dobro popisana zlasti v Sloveniji, v Avstriji pa se mediji niso kaj dosti odzvali na njihov način izražanja nestrinjanja z nastalimi razmerami.

O medijskem položaju med koroškimi rojaki in radijskih programih v slovenskem jeziku smo se za vas pogovarjali z Marjanom Velikom, ki morda trenutno najbolj pozna to problematiko, saj vodi slovenski program na deželnem studiju ORF v Celovcu.

Kakšno je bilo sodelovanje med ORF in Radiem dva?

ORF je k temu projektu (Radio dva) pristopil pred začetkom počitnic leta 2001 kot partner s tem, da je bilo sodelovanje mišljeno samo do konca leta. Oba radia sta dala na razpolago svojo frekvenco, ORF pa je dal začetno finančno dotacijo in ponudil svoje aparature, studije in svoje novinarje, ki so že prej delali vsakodnevni petdesetminutni redni program v slovenskem jeziku za ORF.

Iz tega sodelovanja je nastal današnji Radio dva. V našem deželni studiji in z našimi novinarji smo pripravili skoraj 70 % vsega programa na Radiu dva, ki je potekal od 6. ure zjutraj do 18. ure zvečer. Sedaj pa staro uredništvo Radia Korotan in Agore delujeta po lastnih starih shemah. Moram poudariti, da je to prvi primer v Avstriji, da je neka javnofinančna organizacija sodelovala s privatno radijsko postajo. Poteza ORF je bila zelo smela in Slovenci smo bili navdušeni, saj smo s tem veliko pridobili. Toda ponudba s strani države je bila, poudarjam, zgolj začasna. Ves ta čas pa smo na ORF vseskozi imeli še naprej svojo redno dnevno oddajo v slovenskem jeziku v okviru slovenskega uredništva na ORF. Ločiti moramo torej dve radijski postaji. Ena je Radio dva, povsem privatna, z delno začasno državno podporo, ki zaradi šibkih radijskih frekvenc pokriva le del življa na Koroškem, in pa oddajo v slovenskem jeziku na državnem radiu ORF, ki pa deluje že vseskozi od leta 1946 in radijsko pokriva vso Koroško ter sega tudi preko deželnih meja.

Kako se je začelo vaše sodelovanje z ORF?

Sam sem se z radiom srečal že kot dijak slovenske gimnazije v Celovcu. Kasneje sem nadaljeval študij na Dunaju, leta 1985 pa se mi je ponudila možnost sodelovanja in zaposlitve na ORF. Leta 1986 sem postal najmlajši urednik slovenskega sporeda na državnem radiu, v začetku leta 2002 pa sem postal tudi vodja slovenskega sporeda na ORF.

Oblikujemo radijski in televizijski spored v slovenskem jeziku. Tako imamo redne dnevne, tedenske in mesečne oddaje. Želimo si, da bi dobili še več programskega časa, ki bi bil namenjen našim ljudem, saj smo dobra ekipa in jim lahko ponudimo še veliko dobrih in zanimivih oddaj. Naši poslušalci niso samo Slovenci ampak tudi Avstrijci. Tudi oni zelo radi prisluhnejo naši slovenski glasbi, ki jim je postala že zelo domača. To se vidi zlasti v oddaji, ki je namenjena glasbenim čestitkam. Ob nedeljah zjutraj pa imamo tudi dvojezični spored, ko v studiju skupaj delujeta dva moderatorja; v slovenskem in nemškem jeziku. Tudi to je zelo priljubljena oddaja, ki na nek način podira predsodke in zbližuje različno govoreče sokrajane.

Kako izgleda slovenski televizijski spored?

Redno, že več kot 15 let, pripravljamo polurno oddajo Dober dan Koroška za slovensko narodnostno skupnost. Vse to se dogaja na kanalih nacionalne televizije ORF. Oddajo redno prenaša tudi RTV Slovenija in na ta način tudi matično domovino seznanjamo z našim

življenjem v zamejstvu. Oddajo lahko v ponovitvi vidijo vsi gledalci v Avstriji, res pa je, da je to v zelo poznih nočnih urah in da s terminom nismo zadovoljni. Imamo tudi lastno spletno stran na Internetu (<http://volksgruppen.orf.at>), kjer lahko dobite vse naše dnevne radijske in televizijske novice.

Koliko ljudi redno dela pri pripravi slovenskega programa na ORF?

Poleg mena sta tu še dva redno zaposlena urednika, imamo še dve tajnici, osem stalnih prostih sodelavcev in nekaj moderatorjev. Vsega skupaj nas je približno 15 in vsi delamo z velikim veseljem. Po podatkih ORF naše programe posluša do 30 tisoč poslušalcev kar je zelo lepa številka in zato se še posebej zavedamo svojega poslanstva, ki ga vršimo kot člani slovenskega uredništva. Želimo si oblikovati nove programske oblike, ki bi nam dovoljevale bolj sodobno sodelovanje s poslušalci, kjer bi bilo več neposrednih vključevanj s terena, kjer bi se poslušalci neposredno oglašali v oddaji. Želimo so novih programskih sprememb. Zdajšnja redna dnevna 50-minutna oddaja nam ne dovoljuje večje novinarske svobode, saj smo časovno preveč omejeni. Preveč je besednega dela, prebiranja novic in informacij, ki so nujno potrebne za naše poslušalce. Moram priznati, da je bil program na

Danica Ogris, glavna tajnica uredništva slovenskih sporedov v deželnem studiu ORF

Radiu dva dosti bolj moderen, neposreden in življenjski ter prijaznejši za poslušalca.

Kakšne so možnosti, da Radio dva nadaljuje svoje delo še v prihodnje?

Ko smo začeli z oddajanjem na novem radiu, smo si obetali dolgoročnojšo rešitev, ne pa zgolj nekaj začasnega, kar je predstavljal »pilotni projekt« v sodelovanju z ORF. To je bila v tistem trenutku zgolj rešitev v sili. Hoteli smo se organizirati na način, da bi bili neodvisni od trenutne sestave vlade na Dunaju ali pa od trenutne dobre volje direktorja ORF. Iskali smo možnost, da bi bilo naše delovanje zapisano v državnem zakonu neke javnopravne ustanove. Tako bi lahko delovali neodvisno od vseh morebitnih sprememb. Žal se to ni zgodilo. Najnovejši pogovori nas peljejo v smer, ki jo je včeraj (11. marec 2003 op. ur.) nakazala generalna direktorica Avstrijske radiotelevizije dr. Monika Lindner. Po njenih besedah bi ORF pod določenimi pogoji lahko uredil lastni radijski kanal za slovenske sporede. To nam vliva nekaj novega optimizma za dolgoročnojšo rešitev programa v slovenskem jeziku, ki bi se čez čas morda lahko spremenil tudi v 24-urno oddajanje. Očitno določene stvari počasi dozorevajo in se premikajo naprej. Po besedah direktorice ORF bi za koroške Slovence in gradiščanske Hrvate lahko oddajali program na posebnih narodnostnih radijskih kanalih, če seveda vladni koalicijski stranki (Ljudska stranka in Svobodnjaki) zagotovita dodatna sredstva.

Kako pa se je ves ta čas obnašala deželna vlada v Celovcu?

Delovni prostori sodelavcev slovenskega sporeda

Za vprašanje manjšin je pri nas zadolžena in tudi odgovorna zvezna vlada na Dunaju. Koroška deželna vlada pri tem nima svojega neposrednega vpliva. Voditelj svobodnjakov se je celo udeležil odprtja radijske postaje Radio dva in pozdravil to novost. Nekateri še bolj skrajni desničarji pa so takoj začeli širiti idejo, da bi sedaj, ko imajo Slovenci svojo novo celodnevno radijsko postajo, lahko izgubili svojo oddajo na ORF. Mislim, da to ni mogoče, so se pa takrat širile tudi take skrajne ideje. Še enkrat poudarjam, da je za to odgovorna zgolj zvezna vlada na Dunaju.

Kako je z narodno zavestjo med koroškimi Slovenci?

Mislim, da je dobra. Veliko ljudi nas posluša, stvari so se spremenile na bolje. Ljudje se vse bolj zavedajo svojih korenin. Odkar je Slovenija postala samostojna država, se je na tem področju veliko spremenilo. Tudi sami Avstrijci so spremenili svoj odnos, veliko pa smo k temu sožitju naredili prav sami Slovenci na Koroškem s svojo odprtostjo, s slovensko besedo, ki je bodisi zapisana, zapeta ali pa jo slišiš preko radijskih valov. Tudi z radijskimi oddajami smo se na nek način zbližali z Avstrijci, saj so nas tako lahko še bolj spoznali in nas sprejeli kot sebi enakopravne. Naše poslanstvo ni samo v tem, da ljudem posredujemo razne novice. Te lahko preberejo tudi drugje. Pomembno je, da jim omogočimo stik s kulturniki, z umetnostjo, da slišijo, kako lepo zveni slovenska beseda, slovenska pesem, da se zavedo, da so to oni, da je to bogastvo v njih samih.

Kako sodelujete z ostalimi mediji?

Veliko sodelujemo z RTV Slovenija, s slovenskimi kolegi v Trstu, ki oblikujejo slovenski program na na-

Studio, kjer delamo oddajo Dober dan Koroška

Jurij Perč, vodja projekta Radio dva

cionalni radijski postaji RAI. Imamo kar nekaj skupnih projektov in kar veliko oddaj si tudi izmenjujemo, redno mesečno, pripravljamo redne radijske preglede življenja narodnostne manjšine na Koroškem, ki jih pošiljamo kolegom v Trst in obrnjeno. Tako da se kar dobro poznamo in smo obveščeni, kaj se dogaja tako pri nas na Koroškem kot v Sloveniji in med zamejci v Italiji. Oddajo imenujemo Slovenski obzornik in je zelo poslušana. Sodelujemo tudi pri pripravi srednjeevropskega magazina, ki pokriva vse srednjeevropske dežele in je predvajan v narodnem jeziku glede na državo, ki jo predstavlja. Tudi ta oddaja je zelo odmevna, saj ji lahko prisluhnejo poslušalci od Švice do Slovaške.

Kakšen je bil odziv političnih strank v Avstriji v primeru Radia dva?

Mislim, da so nas podprle vse stranke razen svobodnjakov, kar je tudi razumljivo. Toda saj veste, kako gre politika. Danes tako, jutri pa je lahko že drugače. Podprli so nas razni parlamentarci. Vzpodbudno je, da sta nas enotno podprli obe slovenski politični organizaciji Slovencev na Koroškem in država Slovenija. Veliko podporo smo dobili tudi iz vsega sveta, pred kratkim pa so naši predstavniki na Dunaju pristojnemu državnemu sekretarju izročili posebno peticijo, na kateri je 10.001 podpis podpore. Moralna podpora je bila zares velika in to nas opogumlja.

Rad pa bi povedal še nekaj. Mislim, da so v Sloveniji dobili napačen vtis o težavah z Radiem dva ali pa so

napačno poročali. Jasno moramo ločiti Radio dva, ki je zasebna postaja in pa slovenski program v okviru ORF, kjer sem sam tudi vodja tega oddelka. V primeru zaprtja Radia dva bomo na Koroškem še vedno imeli program v našem jeziku. Res je, da to ne bo celodnevni program, toda naša beseda se bo slišala še naprej. Morda pa se nam vremena celo jasniijo. Bomo videli.

Ali je Radio dva prejel kakšno denarno podporo od države Slovenije?

Kolikor mi je znano, ni bilo nobene neposredne denarne podpore s strani matične države. Posebni koordinacijski odbor koroških Slovencev (KOKS) podpira različne dejavnosti Slovencev na Koroškem in iz tega naslova je omenjena radijska postaja dobila določena sredstva, ki pa ne zadoščajo za normalno delovanje radia s tako programsko shemo, kot jo ima Radio dva.

Za konec bi vas prosil še za kratek komentar zadnjih občinskih volitev na Koroškem.

Mislim, da so se naši kandidati kar dobro odrezali. V 132 občinah smo dobili podporo 5.631 volivcev. Samostojne slovenske liste so pridobile novih 105 glasov s tem, da smo prejeli nekaj manj mandatov v občinskih svetih kot na zadnjih volitvah. Pozitivno je to, da je naša lista v nekaterih občinah postala celo tretja najmočnejša stranka in so prehiteli celo Svobodnjake. Prvič pa se je zgodilo, da imamo v drugem krogu za župane kar dva kandidata – v Globasnici in Bistrici na Pliberkom. To je zelo velik uspeh in upam, da bosta izvoljena, čeprav je to težko napovedati.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

6. januarja leta 1946. Vstajenje slovenske besede. Prvič slovenska oddaja v koroškem etru. Sicer skopo odmerjena, vendar končno enakovredna v vsej koroški javnosti. Po mediju naša materna beseda doseže tudi odročne vasice, kamor že desetletja ni več prodrla nobena slovenska knjiga. Tudi nemško govorečim sodeželanom slovenski sporedi dnevno posredujejo kulturo naroda sosed.

Nova generacija novinarjev naj bi z njimi zdaj ustvarjala novo prizadetost, dalje in širše ... je zapisal koroški rojak Mirko Bogataj, prvi glavni urednik slovenskih sporedov Avstrijske radiotelevizije.

Cerkev kot drama v dvorani zadnje večerje

Že dolgo tega mi je v Franciji nek duhovnik podaril na lepo izoblikovanem kosu lesa sliko zadnje večerje. Šele kasneje sem opazil, da na sliki ni bilo dvanajst, ampak le enajst apostolov. Manjkal je izdajalec Juda. Sprva mi je bila zamisel slikarja všeč. Nato pa me je začela motiti. Kaj ne potvarja resničnosti? Kaj ne idealizira dramatičnega dogajanja v dvorani zadnje večerje?

Ta izkušnja me je že od nekdaj vodila k razmišljanju. Nič, prav nič ni bilo prihranjeno Jezusu, ki se je poslavljaj od svojih učencev. Mislim na intimno dramo prijateljstva, na Judovo izdajo. Globoko duhovni pisatelj, mistik evangelist Janez, je to dramo opisal na čudovit način. Tudi sam jo je doživel, saj je prav v dvorani zadnje večerje slonel na Jezusovih prsih in iz njih dojemal stisko Jezusovega srca.

»Oče, prišla je ura ...«, zavzdihne Jezus. Medtem ko izgovarja nepozabne besede ljubezni, medtem ko iz njega vreli božje dobrote in usmiljenja, medtem ko se njegova prošnja za edinost med učenci kot plamen dviga k nebu, medtem ko svojim najdražjim podaja kruh življenja in kelih odrešenja, medtem ko razodene svojo zadnjo in najglobljo skrivnost: »Razodel sem jim (učencem v dvorani zadnje večerje) tvoje ime in jim ga bom še razodeval, da bo ljubezen, s katero si me ljubil, v njih in bom jaz v njih« (Jn 17,26) ... da, medtem ko je silen tok božje ljubezni in prijateljstva do zadnjega kotička napolnil dvorano zadnje večerje, so se kot v divjem in

norem plesu v enem od apostolov, v Judu Iškarijotu, borile sile dvomov, temačne sile zla, prevratne sile pekla. Evangelist Janez se je tega spominjal, zato je zapisal: »Ko je Jezus to izgovoril, se je v duhu vznemiril, izpričal in rekel: Eden izmed vas me bo izdal. Učenci so se gledali med seboj, ker si niso mogli misliti, o kom govori. Eden izmed njegovih učencev, tisti, ki ga je Jezus ljubil, je ležal blizu Jezusovega naročja ...« (Jn 13,21–23).

Ubogi in nesrečni Juda! Naj ti rečem nekaj besed.

Manjkaš na nekaterih upodobitvah zadnje večerje. Manjkaš tudi pri nekaterih predstavitvah Cerkve, ki se prevečkrat enači samo s Petrom in njegovo izdajo ... Manjkaš tam, kjer se podoba Cerkve idealistično predstavlja kot nekaj popolnega, nekaj samo nebeškega. Nerazumljen si, Juda, kadar te samo obsojajo in te slikajo kot samo temo, samo zlo. Nerazumljen si, Juda Iškarijot, kjer te imajo samo za računarja in lovca na dobiček, na trideset srebrnikov. Kakorkoli, drama v tebi je bila globlja, na nek način skrivnostna in nerazumljiva. Postal si nepogrešljivi del skupine dvanajststerih, za vedno v Jezusovi družbi. In ko te je Jezus odslovil in rekel, pojdi ter brž stori, kar imaš v mislih, ... so drugi mislili, da greš po nakupih. Jezus pa je vedel, da si tudi ti v božjem načrtu. In ti je odpustil. Ko te je odpustil od omizja zadnje večerje, ti je tudi odpustil. Nisi prenesel njegovega odpuščanja, nisi verjel v njegovo zvesto prijateljstvo, v prijateljstvo do konca, do brezmejnih človeških in božjih globin. Zato si šel. Zato si obupal ...

Ostal pa si zapisan v kroniko božjega kraljestva. Ostal si del Cerkve. Nihče ne more avtentično naslikati prizora zadnje večerje brez tebe. Zato si postal vabilo in povabilo, predvsem pa svarilo za vsako veliko noč: samo ljudje smo, sposobni vsega, tudi izdaje človeka, prijatelja, Boga. Naša moč ni v nas samih, ampak v Bogu. Duhovna moč Cerkve ni v naših človeških močeh, ampak v nedoumljivih načrtih Duha. V Bogu, ki odrešuje.

Zvone Štrubelj

V čem so drugačni?

Mislim, da sem imel posebno srečo, ker sem kot kaplan služboval v župniji, kjer je tudi psihiatrična bolnišnica. Ne ker bi sam potreboval njene usluge, temveč ker sem imel enkratno priložnost, da se srečam z drugačnim svetom, o katerem imamo običajno vse polno predsodkov. Tudi sam sem jih imel, saj ob izrazih "norišnica", "umobolnica" ipd. nikoli ne pomislimo na kaj dobrega.

Pred prazniki sva duhovnika obiskovala ljudi v psihiatrični bolnici, tam spovedovala in obhajala mašo. Ko sem bil prvič na vrsti, da bi maševal za bolnike, me je bilo kar malo strah. Lahko bi me doletelo kaj hudo nepredvidljivega. Vse nelagodje pa je bilo popolnoma neumestno.

Po branju božje besede in po kratkem nagovoru sem povabil bolnike, naj sami oblikujejo prošnje. Običajno tako povabilo naleti na težave, četudi gre za mladinske skupine ali za druga občestva, kjer se ljudje med seboj poznajo in bi morali biti sproščeni. Tu sem nasprotno naletel na popolno odprtost. Bolniki so nebeškega Očeta z vso preprostostjo in iskrenostjo zasuli s pravim plazom prošenj. Tudi zelo tehtnih in globokih. Kakšno presenečenje!

Mašna daritev se je nadaljevala kot običajno. Ko pa sem pri obhajilu vzel v roke kelih, da použijem Kristusovo kri, je izmed občestva zbranih zadonel prisrčen vzklík: "Na zdravje!" Pomislil sem: "Resnično, Kristusa sprejemamo in uživamo za svoje dušno in telesno zdravje."

Ko sem zapuščal bolnišnico, so mi polepšali dan še z eno pozornostjo. Zunaj je prav v tistih dneh zapadel sneg in nekdo mi je na avtomobilu napravil majhnega sneženega moža.

Težko in neradi se soočamo z drugačnostjo ljudi, posebno duševno bolnih in kakorkoli prizadetih. Bojimo se njihovega sveta, razgllašamo ga za nesrečo. Kako smo neprizanesljivi! Ob tem pa še neiskreni.

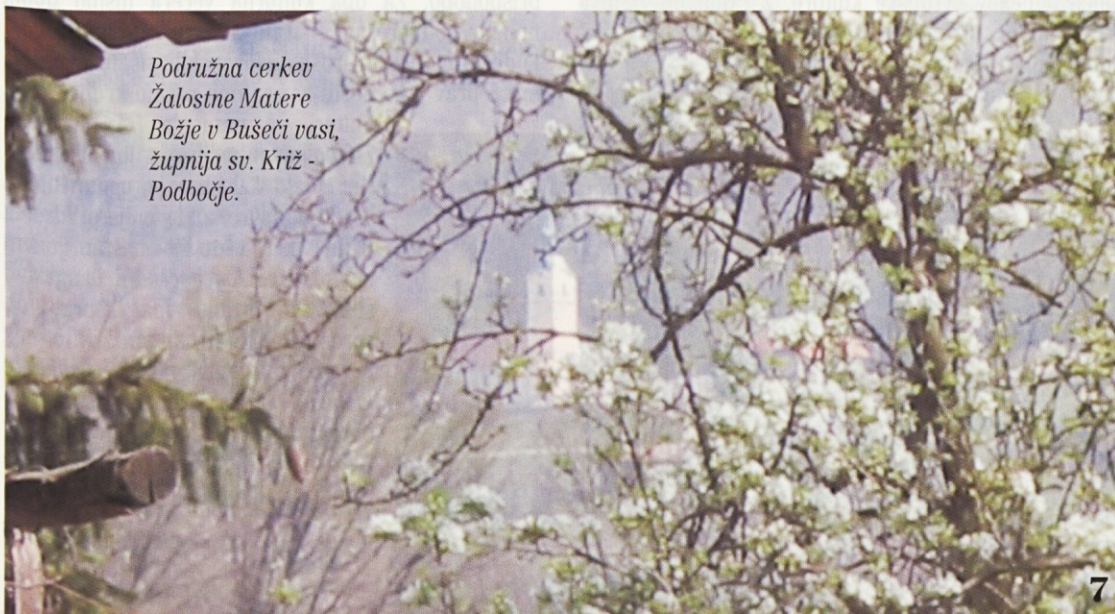
Pri določenih ljudeh se duševna stiska sprevrže v pravo duševno obolenje. Pri drugih se bolezen pojavi zaradi dednosti ali drugačnih vzrokov. Večina pa se nas skriva za svojim zdravjem s prepričanjem, da smo v resnici zdravi. Sprašujem se, odkod potem prihaja vsa neurejenost v življenje današnjega človeka. Odkod laži, odkod predsodki, sovraštvo, zaprtost v svet potrošništva, odkod nezaupanje, nespoštovanje, razbita prijateljstva in družine, nezvestoba in nevera?

So bolezni, ki nimajo znanstvenih nazivov iz psihiatrije. Toda kljub temu so to resne duševne bolezni, ob katerih se preverja naša človečnost, naša strpnost. In seveda pristnost našega krščanstva.

Vsem nam iz množice "zdravih" želim: "Na zdravje!"

David Taljat

*Podružna cerkev
Žalostne Matere
Božje v Bušči vasi,
župnija sv. Križ -
Podbočje.*

Namesto pusta dva kulturna večera

V slovenski župniji Stuttgart smo se letos skupaj s Kulturnim društvom Slovenija odločili, da priredimo kar dva kulturna večera, ki naj naši skupnosti razpeta krila kulturne zavesti. Po načelu, ki ga je župnik zapisal v prvem, lepo pripravljenem in oblikovanem glasilu KD Slovenija-Stuttgart: »Daj nam danes poleg našega vsakdanjega kruha še kulture srca in duha!«

Opazili smo, da prirejamo veliko zabavnih prireditev, plesov in ne manjka »zelja in klobas«. Kvečjemu kulture, zavesti, da smo se kot narod izoblikovali ob knjigi, ob naši kulturi, ob Svetem pismu. V župniji Stuttgart, v Derendingenu pri Tübingenu, je našel svoj zadnji dom neutrudni pridigar, duhovnik Primož Trubar. Ni le oče prve slovenske knjige in ustvarjalec slovenskega knjižnega jezika. Mirno ga lahko imenujemo tudi oče slovenske narodne zavesti, torej oče slovenskega naroda. Ni še našel svojega pravega mesta v zavesti Slovencev. Morda se bo to le zgodilo, še posebej zdaj, ko vstopamo v skupni dom evropskih narodov, kjer je on sam, Trubar, že bil kot soustvarjalec temeljev evropske kulture, z ramo ob rami s takratnimi velikani duha. Ali ni tudi naše poslanstvo, da sledimo Trubarjevim navdihom in ohranjamo kulturo kot nekaj najdragocenejšega za našo bodočnost?

Oba kulturna večera sta imela zato predigro v Trubarjevem mestu, v Tübingenu, kjer sta na slavistični fakulteti nastopila oba povabljenata gosta: kulturni delavec in pisatelj Jani Virk in mladi pisatelj Sebastjan Pregelj. Jani Virk je s svojim branjem nastopil v Tübingenu v četrtek, 23. januarja, Sebastjan Pregelj pa v petek, 14. februarja. Oba gosta je študent slovenskega jezika, ki jih poučuje lektorica Saška Štumberger, in drugim navzočim predstavil profesor slavistike dr. Jochen Raecke. O

nastopu Janija Virka na našem prvem kulturnem večeru, v soboto, 25. januarja v Esslingenu, smo v Naši luči že poročali. Nekaj besed o drugem kulturnem večeru, ki je bil v župnijski dvorani sv. Konrada v Stuttgartu, v nedeljo, 16. februarja po maši, ob 16.30.

Pred poslušalci, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano, je nastopil mladi slovenski literat Sebastjan Pregelj. Prebral nam je črtico iz svoje knjige Cirilina roža in z njo navdušil vse prisotne. Zanimivo je, da ga je v slovenščini predstavil Nemec, K. Klemme, ki je v nemščino prevedel tudi njegovo knjigo Svinje brez bisserov. Na kulturnem večeru je tudi on prebral Pregljevo črtico, prevedeno v nemščino, iz že omenjene prevedene knjige. Martina Arko je vmes nastopila s klavirskim vložkom. Nekaj pesmi je zapel zbor »Moj šolecj« iz Sindelfingna, ki se pripravlja na celovečerni koncert ob 10. obletnici delovanja. Program je popestril tudi mladi pevec Kajetan Trošt, ki je na kitaro zaigral in zapel Prešernovo Vrbo. Po slovenski himni je navzoče pozdravil predsednik KD Slovenija Ivan Rantuša. Program je povezoval župnik dr. Zvone Štrubelj. Zelo bogat in pester kulturni program smo sklenili s prijetno družabnostjo.

Da, pusta je čez celo leto dovolj. Tako nekako bi lahko strnil bogate in prijetne spomine na oba kulturna večera, kjer smo spoznali nove in sveže literarne dosežke slovenske književnosti. Ko je bila pustna veselica v Stuttgartu – organiziralo jo je drugo društvo – smo imeli biblični seminar ob Bodenskem jezeru, kjer smo ob odkrivanju Svetega pisma imeli tudi veliko pristnega in globokega veselja. Naj sklenem z biblično prisposodobom. Za oba kulturna večera nismo dobili nobene podpore, ne s strani Slovenije ne od drugod. Podprlo nas je le Društvo slovenskih pisateljev, ki se mora prav tako boriti za majhno rezino kruha, ki ga kulture namenja Slovenija. Zahvaljujem se jim in jim čestitam! Kar malo žalostno je ugotoviti, da gredo podpore iz Slovenije predvsem tistim, ki še nudijo našim ljudem »egiptovske lonce čebule in mesa«, sušenjsko hrano, pa čeprav ob spremljavi slovenskih valčkov in polk in pri obloženih mizah »zelja in klobas«. Ubogi Trubar! Kaj se ne obrača v grobu? Uboga Slovenija ... v Evropo, da! Z mislimi in srcem pa še globoko v Egiptu!

Zvone Štrubelj

Vojna bo ...

Mir. Ta dobrina je postala vprašljiva za ves planet. O vojni se govori povsod. Nekateri panično, kot da se bo začela že čez pol ure. Drugi govorijo o njej kot o senzaciji, ki se svetu primeri vsake toliko časa. Politiki so razgrnili vsak svoje poglede na nevarnost, ki preži v takšnih totalitarnih sistemih, kot je Sadamov v Iraku. Zavzeli so stališča in iz njih načrtujejo mir in vojno.

Po strašnem napadu na dve stolpnici Svetovnega trgovinskega centra v New Yorku so ZDA in njihovi najbližji zavezniki s posebno pozornostjo začeli spremljati jedra terorizma po svetu. Prvi udarec organiziranemu terorističnemu kriminalu je bila vojna v Afganistanu. Naslednja se obeta Iraku. Vmes je nešteto akcij iskanja terorističnih skupin z različnim organizacijskim in finančnim potencialom po vsem svetu. V soglasju večine držav se je razvila protiteroristična koalicija sveta, ki prisega na prostost ljudi v demokratičnem sistemu podeljevanja, izvrševanja in nadzora oblasti.

Prav ta družbena zavest je sprožila množičen odpor proti tistim idejam in akcijam proti terorju, ki bi hotele na hiter in navidez enostaven način pregnati 'vraga z zemeljske oble'. Svet je rekel NE vsem, ki propagirajo, da je mogoče rešiti krizo le s silo. In da je treba to storiti takoj.

Za drugačno razmišljanje in predvsem delovanje se je takoj in tokrat zelo zavzeto opredelil tudi sveti oče Janez Pavel II. Njegove odločne besede proti takojšnjemu vojaškemu napadu in tudi diplomatski posegi Svetega sedeža v tej krizi so nekatere komentatorje in politike dokaj presenetili. Časniki so pisali, kako spreminja moralna načela tudi Vatikan in sveti oče sam, češ da je ne dolgo tega zagovarjal 'pravično vojno', danes pa je proti njej.

Površneži niso natančno brali tega, kaj je zapisal in ne tega, kako se razvija in suče svet ter njegova dnevna politika. Danes se ideje in strukture zla ali dobrega ne obrnejo enkrat na sto, petdeset ali deset let. Iz tedna v

teden se spreminjajo situacije, kjer je treba z natančnostjo in na hitro razlikovati in presoditi, kam 'pes taco moli'. Zaradi tega je bilo potrebno še pred kratkim zavzeti stališče, da je tudi vojni poseg pod določenimi pogoji pravičen, ko se nasilnež ne da ustaviti s pogovorom in političnimi pritiski.

Danes je v iraški zadevi iz istih moralnih načel potrebno zagovarjati in jasno povedati, da ne more nihče sam sebi dati pravice, da začne z vojsko delati red po svetu. Po drugi strani pa je prav tako zanesenjaško in ne ustreza resnici, ko v protivojnem razpoloženju nekateri Ameriko ocenjujejo za teroristično državo kot je Irak pod Sadamom. Kot bi ne bilo jasno na prvi pogled, da demokratična svetovna javnost lahko ustavlja in zavira vojni napad Američanov in vrača razgrete glave k pogajanju. Medtem pa nobena javnost ne more zaustaviti diktature takega kova, kot je v Iraku.

Za mir je treba delati z razumnim presojanjem in razlikovanjem dobrega od zla, z javnimi nastopi, ki jih demokratična javnost uporablja za izraz volje ljudstva. Pa tudi z molitvijo za zdravo pamet. Tokrat je kristjane papež še posebej pozval, naj darujemo postne odpovedi in goreče molitve za dobroto miru za ves svet.

ni

Stalinova senca

Pred desetimi leti, 19. februarja 1993, je bila ustanovljena Slovenska škofovska konferenca. S tem je Sveti sedež še dodatno podprl mlado državo, ki jo je leto prej med prvimi priznal. Predsednik države, dr. Drnovšek, je ob tem jubileju pripravil škofom sprejem na Brdu.

Ta sprejem škofov pri predsedniku države je bil še toliko bolj pomenljiv, ker so lani škofje zavrnilo povabilo in tako protestirali proti dvolični politiki prejšnjega predsednika Kučana. Temu je bilo do razkazovanja s predstavniki Cerkve in izkoristil je sleherni priložnost, da je bil sprejet v Vatikanu in se slikal s papežem, po drugi strani pa je nadaljeval z zahrbtno politiko zatiranja in oviranja Cerkve v njenem delovanju in pravičah. V siju medijskih luči je hotel dajati vtis demokracije, ki spoštuje tudi Cerkev in vero, v senci pa je nadaljeval s partijsko »obravnavo« Cerkve. V vsem je namreč podpiral in spodbujal proti njej skrajno sovražno početje, ki je že mejilo na protizakonitost: denacionalizacija, ustvarjanje negativne medijske podobe Cerkve, popolna izključitev krščanstva iz šole, kot da bi bilo kriminalno ...

Od 13. januarja 1992, ko nas je Sveti sedež priznal, do danes, ni naša država sklenila nobenega sporazuma z njim. V tem smo res nekaj posebnega v Evropi. Vlada dr. Drnovška je sicer podpisala preprost sporazum, s katerim Slovenija zagotavlja Svetemu sedežu, da bo spoštovala osnovne pravice vernih, a kaj, ko se je izgubil v predalih Ustavnega sodišča ... in spet nič. Vse to še kako spominja na komunistične čase in metode, ko je bilo treba verne z vsemi sredstvi, tudi birokratskimi, uničiti.

Letošnja pepelnica (5. marec) je sovpadla z dvema datumoma: petdesetletnico Stalinove smrti in šesto obletnico imenovanja dr. Rodeta za ljubljanskega nadškofa. Da Stalinov duh še vedno živi med delom vodilne elite, se ne kaže le v njenem grabežu skupnega premoženja, odporu do Evrope in Nata, monopolu nad političnim in medijskim prostorom, marveč tudi v odnosu do Cerkve. V trenutku, ko si veliki tega sveta podajajo kljuko pri papežu in ko je on s svojo diplomacijo v prvi vrsti dela za mir, se naši Stalinovi dediči

še kar sprašujejo: »Koliko divizij ima papež?« Ti ljudje so nas pod Kučanovim vodstvom pripeljali nazaj v nekakšen žameten totalitarizem, na kar opozarjajo kritični intelektualci z izjavo *Nekaj je treba storiti*. Pod njo se je prva podpisala bivša predsedniška kandidatka Barbara

Brezigar. Zgodovinar J. Dežman, ki je pripravil odmevno razstavo *Med kljukastim križem in zvezdo*, pa pravi, da smo zaradi posledic komunističnega terorja in pišmeuhovskega odnosa države do njegovih žrtev »primitivno 'zdravljena' skupnost. ... Partizansko gibanje je pred prevzemom oblasti pobilo več kot odstotek prebivalstva Slovenije, to pa je ogromno terorja, ki se je ugnezdil globoko v zavest naroda in ki znaten del populacije lahko drži v strahu petdeset ali sto let. Nobenega dvoma namreč ni, da je strah med Slovenci še vedno navzoč.«

Sveti sedež je podprl našo mlado državo.

Na to Stalinovo senco, ki se še vedno dviga nad Slovenijo, je opozarjal dr. Rode od prvega dne, ko je bil imenovan za nadškofa. Zato je tudi naletel na tako strahovit odpor in bil tarča medijskih napadov in diskreditacij. O njem smo lahko prebrali celo takšne neslanosti kot to, da hodi k frizerju v Pariz. V resnici pa ga striže tako kot mene sobrat Jože Zupančič v našem samostanu v Šentjakobu (kjer je lepše kot v Parizu!) s skrhanimi škarjami in 'mašino', ki bi potrebovala 'nove zobe'. Hvala Bogu, nizki udarci in gonja niso omajali nadškofa, ki očitno ni naključno zapisal v svoj grb *Stati inu obstat*. A pri tem nikakor ne misli le nase, ampak v prvi vrsti na svoj slovenski narod in katolištvo v njem. Katolištvo je bilo za slovenstvo vedno hrbtenica in kdor je kanil uničiti slovenstvo, je udaril po veri, duhovnikih, Cerkvi. Z odhodom Kučana je upravičeno upanje, da se bo Stalinova senca nad našo deželo manjšala in da bo oblast v skrbi za skupni blagor hitro našla skupni jezik s Cerkvijo. To upanje sta na sprejemu na Brdu izrazila tako predsednik dr. Drnovšek kot nadškof. Bog ju usliši, za prihodnost slovenstva gre!

Drago Karl Ocvirk, cm

REKLI SO ...

J. Jerovšek za Večer

Naša ustava? Nobene pravne varnosti ne predstavlja!

"Naša ustava ne predstavlja nobene pravne varnosti. Tako rekoč dnevno jo lahko spremenijo, če imajo politični interes. Bistvo ustave je vendar v njeni trdnosti! Če pa se ustava pred volitvami spremeni zaradi volilnega sistema, če se pred vstopom v neko organizacijo napiše člen o vstopu, ko je treba prodajati zemljišča, člen o zemljiščih, če je treba izročati državljane, člen o izročanju ... Jutri bomo mogoče črtali polovico človekovih pravic, če bo nekomu koristilo. Naša ustava tako zame ne predstavlja temeljnega akta, ki bi zagotavljal pravno varnost, ker si jo pišejo politične interesne skupine za potrebe lastnih interesov," je v pogovoru poudaril član strokovne skupine pri ustavni komisiji in nekdanji ustavni sodnik Tone Jerovšek. Po njegovem prepričanju bi Slovenija v EU in zvezo NATO lahko vstopila tudi brez sprememb ustave.

Ker gre za enkratno odločitev (vstop v EU in NATO), bi jo lahko sprejel državni zbor ali volivci na referendumu po sklepu državnega zbora, ne da bi to sploh zapisali v ustavo, poudarja Jerovšek. "Če pa že, potem bi zadostovalo zapisati, da prenašamo odločanje o nekatereh, v pristopni pogodbi dogovorjenih skupnih zadevah na EU."

Po njegovem mnenju je v zdajšnjih spremembah ustave najpomembnejša določba, da bo Slovenija predpise EU izvrševala v skladu s pravom EU. V tem pravu Jerovšek namreč vidi veliko več pravne varnosti, kot jo trenutno zagotavlja naša oblast.

Značilnost Slovencev je, da kadar se s kom povežemo, kažemo izjemno visoko stopnjo servilnosti, ocenjuje Jerovšek. In vprašanje, ali bi znala zaradi sprememb ustave politiko in stroko še boleti glava, pa je odgovoril: "Prav gotovo. Saj tako je bilo že pred leti z nespametno spremembo 68. člena. Ko se pri nas politiki sončijo pred kamerami, sploh ne vidijo več cilja, ki bi mu bilo treba slediti, obdelujejo neke stavke, si prestižno postavljajo pogoje (mečejo polena pod noge), ne da bi se zavedali, kdo jih je tja postavil. Pri nas se pravne norme oblikujejo tako, da ne zdržijo niti dve ali tri leta. Ker se, ko so napisane in bi jih bilo treba reallizirati, v njih vidi vsa strokovna in politična beda."

Jože Dežman za MAG

O jugoslovanski različici socializma celo posamezni ugledni družboslovci pišejo kot o nečem, kar je ime-
lo človeški obraz: Brozov in Kardeljev model, začin-
jen s samoupravljanjem, naj bi bil prijazen do ljud-
stva in bistveno manj trd od vzhodnoevropskega. Se
strinjate z njimi?

Za celoten sistem ohranjanja in razvijanja revolu-
cionarnih izročil je značilno, da je gradil na polresni-
cah oziroma pollažeh. Tudi če sprejmemo težo, da se
je po sporu med Titom in Stalinom vse skupaj čedalje
hitreje obračalo na bolje, da je standard rasel in da
smo se od šestdesetih let naprej čisto dobro imeli, je
hkrati treba vedeti, zakaj: navidezna mehkoba
samoupravnega socializma je naši komunistični eliti
pomagala prikrivati socialne in mednacionalne
napetosti ter vzdrževati iluzijo bratstva in enotnosti.
Kupovanje zvestobe z dvojnimi dobami, funkcijami,
posojili ji je šlo dokaj dobro od rok, toda brez tajne
politične policije še vedno ni mogla: totalitarizem pač
nujno potrebuje instrumente, ki nadzirajo vse in
vsakogar, zanj so nepogrešljivi. Tezo, da nihče ni
učinkoviteje uničil Nemške demokratične republike
kot Stasi, njena tajna politična policija, bi veljalo pre-
veriti tudi na našem primeru.

**Skoraj pet desetletij totalitarne ureditve je prav
tako nekaj, o čemer naj ne bi več razpravljali.**

Drži. Avstrijski veleposlanik v Sloveniji dr. Ferdinand
Mayrhofer-Grünbühel, denimo, je imel še kako prav,
ko je dejal, da nihče ne more drugim očitati njihovih
preteklih napak, če se hkrati ni sposoben ali voljan
soočiti s svojimi. In on že ve, saj naši sosedje le muko-
ma odstopajo od pravlјice o Avstriji kot prvi žrtvi
nacistične ekspanzije, ki je po avstrijskih ocenah ena
najbolj štorastih zgodovinskih laži. Mi pa nekaterih
stvari niti ne poskušamo razčistiti in smo v civilizacij-
skem smislu daleč od evropske. Naj omenim samo
posmrtno ostanke Nemcev in Italijanov, ki jih upošte-
vajoč meddržavne sporazume ustrezljivo izkopavamo,
truplom domnevno »napačnih« Slovencev, raztre-
senih povsod naokrog, pa ne privoščimo spodobnega
pokopa in človeka vrednega spomenika. Ta dvoličnost
je posebna oblika cinizma. Vendar si bomo račune za
najrazličnejše revolucionarne veselice hočeš nočeš
prej ali slej izdali.

IZ PARLAMENTA ...

Odbor DZ za zunanjo politiko je na predlog poslanca NSi Jožefa Bernika razpravljal o tem, zakaj je Slovenija tako slabo prepoznavna v tujini.

Državni sekretar na zunanjem ministrstvu Samuel Žbogar je pojasnil, da je Slovenija v političnih elitah v tujini dobro poznana, glavna razloga, da je malo znana v širši javnosti, pa sta njena majhnost in neproblematičnost.

Poslanec Bernik (NSi) je opozoril na zadnje rezultate Eurobarometra, ki so pokazali, da je Slovenija med državami, ki bi jih državljani sedanjih članic Evropske unije najmanj radi videli v uniji. Zanimalo ga je, ali zunanje ministrstvo veleposlanike ustrezno pripravi na to, da v tujini promovirajo svojo domovino. Kot meni Bernik, so številni veleposlaniki zgolj "državni uradniki brez dimenzij, ki bi jih veleposlaniško mesto zahtevalo".

Državni sekretar je pojasnil, da veleposlaniki naredijo veliko za boljše vedenje o Sloveniji zlasti med političnimi elitami, ki sprejemajo odločitve, medtem ko so pri seznanjanju javnosti precej omejeni.

Jožefa Jerovška (SDS) pa je zanimalo, ali je zunanje ministrstvo obveščeno o tem, da je ministrstvo za šolstvo plačalo pot v Irak eni najostrejših nasprotnic slovenskega vključevanja v NATO (Marti Gregorčič op. STA). Državni sekretar Žbogar je odgovoril, da zuna-

nje ministrstvo pač nima vpogleda v to, kateri študentje imajo državne štipendije za študij v tujini, zato tudi omenjenega primera ni analiziralo.

V nastajajoči evropski ustavi mora biti izrecno opredeljeno spoštovanje jezikovne različnosti. To sicer v nedavno predloženih členih ni predvideno, zato so slovenski predstavniki v konvenciji vložili dopolnilo, je v Bruslju povedal slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel. Slovenski člani konvencije so dopolnila vložili predvsem na prve štiri temeljne člene, ki govorijo o definiciji in ciljih Evropske zveze.

Društvo izbrisanih prebivalcev Slovenije je v Ljubljani na okroglih mizah in različnih prireditvah predstavilo probleme in položaj prebivalcev, ki jih je ministrstvo za notranje zadeve leta 1992 izbrisalo iz registra stalnega prebivalstva. Gre za približno 20 tisoč državljanov drugih republik nekanje Jugoslavije, ki niso v zakonskem roku uredili slovenskega državljanstva. V okviru tedna so v sredo pripravili tudi protestni sprehod mimo Državnega zbora, Urada predsednika republike in vlade, evropske komisije in Ministrstva za notranje zadeve oziroma institucij, ki so po njihovem sokrivi za položaj izbrisanih.

Pripis uredništva NL: Bog ve, če je že kdo poskušal prešteti izbrisane državljane Slovenije, ki so jim komunisti vzeli pravico do domovine in jim je niti samostoj-

(Eschweiler) Da vnuki ne pozabijo na "slovenski žegen" ...

na Slovenija ni uspela vrniti. Ti namreč nekoliko težje pridejo na »protestni sprehod« mimo Državnega zbora, da bi slovensko javnost opozorili nase.

Vlada je veliko finančno luknjo v pokojninski blagajni predelala v 500.000 lukenj v žepih slovenskih upokojencev, je na novinarski konferenci opozoril poslanec SDS Andrej Vizjak.

“Slovenija z vstopom v Evropsko unijo ne bo izgubila svoje suverenosti, temveč nasprotno - s članstvom v močni uniji, kjer imajo lahko majhne države večjo vlogo, kot bi jim pripadla po velikosti, bo povečala svoj vpliv v Evropi in na svetovnem odru.” To je v pogovoru z bruseljskimi dopisniki slovenskih medijev poudaril evropski komisar za širitev Guenter Verheugen.

Med deseterico držav, ki bodo v Evropsko unijo vstopile leta 2004, Slovenija med državljani petnajsterice uživa najmanjšo podporo, kaže Eurobarometer, redna polletna javnomnenjska raziskava o odnosu unijinih državljanov do EU. Članstvo Slovenije v EU namreč podpira komaj 38 odstotkov ljudi, proti pa jih je 40 odstotkov.

Državni zbor je sprejel krovni zakon, ki ureja parlamentarni nadzor nad delom slovenskih obveščevalno-varnostnih služb. Zakon je izjemno pomemben, saj se nanaša na občutljivo področje nadzora dejavnosti omenjenih služb. Te namreč pri svojem delu uporabljajo tudi tako imenovane tajne metode in posebna

sredstva. O tem zakonu so stranke dosegle visoko stopnjo soglasja, saj so ga poslanci sprejeli soglasno. Njegov glavni cilj je zagotoviti enoten in učinkovit parlamentarni nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, predvsem z vidika zagotavljanja spoštovanja človekovih pravic, temeljnih svoboščin. Nadzor se nanaša tudi na uporabo finančnih sredstev omenjenih služb.

Državni zbor je z 71 glasovi za in 8 proti sprejel ustavni zakon o spremembah prvega poglavja ter 47. in 68. člena ustave. Z njim se vzpostavljajo ustavni temelji in zagotavljajo pogoji za pristop Slovenije k mednarodnim organizacijam in obrambnim zvezam. Slovenija del izvrševanja svojih pravic lahko prenese na mednarodne organizacije ali vstopi v zvezo držav po mednarodni pogodbi, ki jo potrdi državni zbor z dvotretjinsko večino. V ustavi pa ne bo zapisano, da Slovenija lahko iz teh povezav izstopi.

Organizatorja volilne kampanje za Janeza Drnovška in Barbaro Brezigar (1. decembra lani sta se pomerila v drugem krogu predsedniških volitev) sta pravilno zbrala in porabila sredstva za volilno kampanjo, je v revizijskih poročilih o pravilnosti financiranja volilne kampanje ugotovilo računsko sodišče. Liberalna demokracija Slovenije, organizator volilne kampanje za Janeza Drnovška, je porabila sredstva v višini 94.197.958,86 tolarjev. Organizator volilne kampanje za predsedniško kandidatko Barbaro Brezigar Vasko Simoniti je prav tako pravilno zbral in porabil (38.490.704 tolarjev) sredstva za volilno kampanjo.

Iz izjave Komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci

VOJNA NI REŠITEV

Vojna je vedno zelo težko in hudo zlo. Vojaško silo lahko uporabimo samo v skrajnem primeru in v skladu z Ustanovno listino Organizacije Združenih narodov (OZN), kjer ima ključno vlogo Varnostni svet: v samoobrambi ali pa v primeru, da se dogajajo zločini proti človeštvu, kot na primer genocid. O samoobrambi pa lahko govorimo, če je prišlo do dejanskega napada ali pa je ta resnično neposredno pred vrati in bi bilo sleherno odlašanje usodno (za obstoj skupnega dobrega). Ideja “preventivne vojne” pa je nevarna in nesprejemljiva z vidika morale in mednarodnega prava. Ne preventivna

vojna, temveč preventiva proti vsaki vojni je dolžnost ...

Odločitev za vojaško intervencijo oziroma uporabo sile ne more biti prepuščena eni sami državi. Odgovorno je treba pretehtati tudi vse predvidljive posledice. Ničesar nismo rešili, če smo povzročili še hujše zlo in ustvarili nove in še težje probleme. Pogoji, ki bi v tem trenutku opravičili vojaško intervencijo v Iraku, niso izpolnjeni.

Nevarnost vojne, s katero smo soočeni, pa zato toliko bolj zavezuje mednarodno skupnost, da z diplomatskimi in drugimi dopustnimi sredstvi prisili Irak do tega, da se razoroži in da dosledno spoštuje temeljne človekove pravice in mednarodno pravo. Kot pravi sveti oče, vojna ni neizogibna in je zmeraj poraz za človeštvo.

V vojašnici Janka Premrla - Vojka v Vipavi so se začeli usposablјati kandidati in kandidatke za poklicne vojaške Slovenske vojske (SV). V program temeljnega vojaško-strokovnega usposablјanja, ki traja 13 tednov, se bo vključilo 28 kandidatk, pettedenski program pa bo opravilo 30 kandidatov. V programih bodo kandidatke in kandidati spoznavali ter urili vojaške veščine, ki jim bodo omogočile učinkovito preživetje na bojišču, ter se pripravljali na samostojno opravljanje bojnih nalog v različnih razmerah.

✱

Skoraj vsako uro je diagnoza rak postavljena enemu Slovcu oziroma eni Slovenki. Rak je skupno ime za 200 malignih boleznih, ki so različno pogoste. Med moško populacijo v Sloveniji je že več let najpogostejši pljučni rak, pri ženskah rak na dojki. Vse večji delež med rakavimi obolenji pa tako pri ženskah kot pri moških predstavlja skupni delež raka debelega črevesa in danke.

✱

Judovska skupnost v Ljubljani je po petsto letih spet dobila Toro – zbirko petih Mojzesovih knjig, ki sestavljajo pomemben del Hebrejske biblije. Ob tem so odprli in blagoslovili tudi majhen prostor, ki ga bodo uporabljali kot sinagogo, sprejeli pa so tudi rabina iz Trsta Ariela Haddada, ki je postal rabin za judovsko skupnost v Sloveniji.

(Esslingen) Velikonočni blagoslov

Po anketi o delovni sili je bila stopnja brezposelnosti v lanskem zadnjem četrtletju v Sloveniji 6,5-odstotna. V zadnjem četrtletju preteklega leta je bilo v Sloveniji skupno milijon 995 tisoč prebivalcev, od tega milijon 20 tisoč žensk in 975 tisoč moških. Stopnja brezposelnosti je bila v zadnjem lanskem četrtletju pri ženskah 7,2-odstotna, pri moških pa 5,9-odstotna.

✱

Leseno kolo, ki ga je ekipa Inštituta za arheologijo Znanstveno–raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti skupaj z osjo izkopala na Ljubljanskem barju, je najstarejše leseno kolo na svetu. Tako je namreč pokazala radiokarbonska metoda datiranja – to so opravili strokovnjaki z dunajske univerze, ki je čas nastanka kolesa uvrstila v obdobje med letoma 3350 in 3100 pred Kristusom. Kolo, odkrito na Stari Gmajni pri Verdu aprila lani, je tako starejše od primerkov, ki so jih arheologi našli v Švici in Nemčiji.

✱

Sindikat delavcev trgovine je v Državni zbor vložil za-dostno število podpisov za izvedbo predhodnega zakonodajnega trgovinskega referenduma. Sprememba 17. člena zakona o trgovini določa, da trgovec ne sme določiti obratovalnega časa prodajalne ob nedeljah in z zakonom določenih praznikih. Lahko pa ga po lastni presoji določi za največ šest tedelj oz. praznikov v koledarskem letu. Ta omejitev pa ne velja za lekarne, prodajalne v bolnišnicah, hotelih in transportnih terminalih ter za bencinske servise.

✱

Vozniki z manj kot tremi leti izkušenj spadajo v rizično skupino, ki po podatkih ministrstva za notranje zadeve pogosteje povzroča nesreče. Tako bodo morali po novem plačati okoli 20 odstotkov višjo zavarovalno premijo. Za višjo premijo se bodo lahko odločili tudi vsi, ki imajo vozniško dovoljenje več kot tri leta, a njihovo vozilo uporablja manj izkušen voznik. Poseben dodatek pa bodo morala plačati tudi podjetja, saj službene avtomobile vozijo različni vozniki, pa tudi nesreče so pogostejše.

✱

V Ljubljani je potekal izbor slovenske evrovizijske popevke. Na njej so izbrali pesem, ki nas bo 24. maja zastopala v latvijski Rigi, slišali pa jo bomo kot zadnjo, torej 26. V Rigo bo odpotovala Karmen Stavec s

pesmijo Lep poletni dan, ki je v drugem finalnem glasovanju zbrala največ telefonskih glasov. Karmen dobro poznajo naši rojaki v Berlinu, kjer je preživela svoja mladostna leta kot hči slovenskih izseljencev.

Sklad Josipa Jurčiča je že desetič podelil Jurčičeve nagrade, ki jih podeljujejo novinarjem, svobodnim publicistom in urednikom. Kot je na novinarski konferenci povedal član upravnega odbora sklada Drago Demšar, so letos nagradili dva radia s Koroške – Radio dve in radio Agora – in komentatorja revije Mag Ivana Puca.

Irski ponudnik poceni poletov Ryanair vsaj še letos ne bo letel v Slovenijo, sploh pa v bližnji prihodnosti ne namerava odpreti nobene nove letalske poti. Tiskovni predstavnik letalske družbe je namreč zanikal trditve predsednika uprave Aerodroma Vinka Možeta, ki je nedavno povedal, da naj bi bil Ryanair pripravljen z ljubljanskega letališča leteti že konec marca.

V Sloveniji je neto plača na zaposleno osebo v podjetjih in drugih organizacijah decembra lani v povprečju znašala 163 tisoč 849 tolarjev. Tako je bila povprečna neto plača decembra za 3,5 odstotka višja kot mesec prej in za 12 odstotkov višja kot decembra 2001.

Slovenija je od evropske strani prejela pristopno pogodbo, dolgo kar 4 tisoč 200 strani. Posamezna ministrstva so pregledala svoja področja in nanj niso imela nobenih pripomb. Kako bi tudi jih, saj so zapisani členi rezultat dolgih dogovarjanj obeh strani. Vlada je tako dala zeleno luč za podpis pristopne pogodbe. To se bo zgodilo 16. aprila v Atenah.

Slovenija bo kot članica NATA prispevala v tri zavezniške proračune. V letu 2004 bo to milijon 600 tisoč evrov, v letu 2005 pa 2 in pol milijona evrov.

V Kranju so predstavili novo skakalnico s kritično točko 100 metrov. Prvi rekorder nove naprave je reprezentant Robert Kranjec, ki je na njej dosegel daljavo 115 metrov. Skakalnica sodi v državni nordijski center, ki naj bi bil po predvidevanjih končan v letošnjem letu.

Slovenija je lani izvozila za 5,9 odstotkov več kot leta 2001, uvozila za dva odstotka več, pokritost uvoza z izvozom je bila skoraj 95-odstotna, kljub temu pa je blagovni primanjkljaj znašal 608,7 milijona evrov.

Na Dunaju je bila zanimiva razstava, posvečena deportacijam slovenskih družin s Koroške v letu 1942. Obiskovalci so lahko videli dokumentiran poskus izkoreninjenja slovenskega življa na Koroškem – ki pa so ga preprečile prve zmage zaveznikov nad nemško vojsko v letih 1942/43.

Na lokalnih volitvah, ki so potekale v 132 občinah na avstrijskem Koroškem, so samostojne slovenske liste pridobile za 105 glasov in so tako v celoti prejele podporo 5.631 volivcev, izgubile pa so štiri sedeže v občinskih svetih. Samostojno slovensko politično gibanje je bilo doslej s 56 občinskimi svetniki zastopano v 24 občinah.

Ocene glavnih gospodarskih kazalcev iz lanskega septembra, ki so jih zaradi zamika konjunkturnega ožvljanja na zbornici glede na maj revidirali navzdol, za letos napovedujejo 3,3-odstotno rast BDP-ja, šestodstotno inflacijo in 4,5-do petodstotno rast izvoza.

(Nizozemska - Heerlerheide) Folklorna skupina Slovenija je bila del velikonočne procesije.

A N G L I J A

LONDON

Meseca februarja vlada med rojaki v Angliji delno pastoralno zatišje, ko ni večjih srečanj ob slovenskih mašah. V tem času se srečujemo le ob pogrebih rojakov, ki pa so v zadnjem času vse preveč pogosti. Slovenska sveta maša, ki je bila na drugo nedeljo v mesecu februarju, je bila bolj slabo obiskana. Razveselili pa smo se dveh novih obiskovalcev slovenske maše v Londonu: mladega zdravnika dr. Josipa Carja iz Beltincev (Prekmurje) in mlade redovnice s. Helene Reberc iz Ilirske Bistrice, oba iz skupnosti »Emanuel«. Mladi zdravnik je v Londonu na izpopolnjevanju v stroki, mlada redovnica pa v župniji St. Patrick (Soho) vodi mednarodno katehetsko izpopolnjevanje udeležencev katehetskega tečaja iz širšega sveta. Želimo jima veliko uspehov ter mir in dobro.

Naj še omenim, da vsako leto v mesecu februarju župnik pripravi in razpošlje svoja župnijska Sporočila Slovencem v Veliki Britaniji za postni in velikonočni čas. Tudi tokrat so ta sporočila prešli še vedno na nekaj več kot 300 naslovov vsi rojaki na britanskem otoku že pred pepelnico ali ob začetku postnega časa.

Cugljevi (po domače Črnetovi) sestre iz Šentruperta na Dolenjskem praznujeta svoji obletnici:

Ivanka Cugelj Krajšek v Derbyju praznuje 70-letnico življenja,

Sestri Ivanka Cugelj Krajšek in Pepca Cugelj Brcar

Pepca Cugelj Brcar pa v Castlefordu pri Leedsu praznuje že svojo 75-letnico.

Obe sta prav gotovo med najzvestejšimi članicami slovenske katoliške skupnosti v Srednji in Severni Angliji. Ivanka, ki je bila najmlajša od petih otrok Cugljeve ali po domače **Črnetove** družine z Vrha pri Šentrupertu, se je rodila 16. aprila 1933. Pepca, ki je bila četrti otrok v družini, pa se je rodila prav na praznik sv. Jožefa (19. marca 1928). Sv. Jožef je pri krstu postal njen zavetnik in priprošnjik. Njemu lahko neomajno zaupa in se mu priporoča.

Od petero otrok Črnetove družine sta bila prva dva fanta, Franc in Ludvik. Zločinska komunistična revolucija je na Dolenjskem prav v šentrupertske fari še posebno krvavo divjala. Črnetova fanta sta se pridružila protikomunističnemu odporu. Po vojni se nista več vrnila domov, bila sta pokončana s tisoči drugimi – po vsej verjetnosti na Teharjah in ne v Rogu. Tretja med Črnetovimi otroki je bila Zalka, ki je edina ostala doma in prevzela kmetijo. Poleg malega posestva so imeli Črnetovi še krojaštvo. Oče Ludvik je bil po vsej okolici znan

kot dober krojač. Najmlajša hčerka Ivanka je po zgledu svojega očeta postala odlična šivilja.

Razmere po vojni so bile za družino težke, zato so dekleta začela odhajati po svetu. Prva je odšla Pepca (l. 1947) najprej za gospodinjsko pomočnico k ugledni družini v Krško. Od tam pa l. 1953 za gospodinjko (glavno kuharico) v bolnišnico za pljučne bolezni v Sežano na Krasu.

Leta 1959 je odšla po svetu še najmlajša Ivanka, ki pa je šla za svojim fantom iz šentrupertske fаре, **Tonetom Krajškom**, kar v širni svet – v Anglijo. Tone je bil namreč v Angliji politični begunec. Prestala je od takratnih oblastnih »tovarišev« vsemogoča šikaniranja, ko je zaprosila za potni list, ki ga seveda ni dobila. Ko pa je po božji previdnosti le dobila dovoljenje za »kratek« obisk v Avstriji, je to izkoristila in od tam odšla v Anglijo. Ivanka je odprla pot v Anglijo tudi svoji sestri Pepci. Izkazalo se je, da se je tudi **Izidor Brcar** iz Castleforda, prav tako politični begunec in Tonetov prijatelj pa še šentrupertske rojak po vrhu, želel spoznati z dekletom iz domačih krajev. Ivanka je o tem obvestila svojo sestro Pepco in po večletnem dopisovanju z Izidorjem je leta 1962 prišla v Anglijo in se še istega leta poročila z njim.

Obe Črnetovi sestre sta bili, čeprav danes že obe vdovi, v svojih zakonih zelo srečni, ker sta dobili poštena, nadvse delavna in miroljubna fanta. Kljub temu mi je Ivanka pred kratkim pisala: »Slovenijo pa še vedno pogrešam, čeravno me je Bog tukaj blagoslovil z lepo in dobro družino.« V njenem zakonu sta se ji rodili dve ljubki hčerki: Mary in Rozi, ki sta zelo srečno poročeni. Vsaka ima po par

otrok, dečka in deklico. Tako je Ivanka stara mami kar štirim vnukom in vnukinjam.

Pepci pa je v zakonu Bog dal tri otroke: dve deklici Marijo in Joži ter fantka Antona. Vsi so že odrasli. Marija je poročena in ima dve deklici, Joži se bo poročila letos julija na blejskem otoku, Anton pa je še samski in poučuje matematiko na srednji šoli v Bradfordu.

Tako Ivanka kot Pepca sta zavedni Slovenki in zgledni kristjanki. Ivanka ima na skrbi slovensko sveto mašo v Derbyju in je pri organizaciji naših srečanj res desna roka župniku. Je tudi odlična cerkvena pevka. Pepca pa redno bere pri slovenskih mašah v Rothwellu pri Leedsu. Tako dom Krajskovih v Derbyju kot Brcarjevih v Castlefordu sta kraja, kamor Slovenci iz okolice radi prihajamo zaradi tolike domačnosti, nevsiljive prijaznosti in pristne gostoljubnosti. Že od nekdaj sta bila gostoljubna domova Krajskovih in Brcarjevih tudi priljubljeni točki slovenskih duhovnikov, ki so obiskovali in pastoralno oskrbovali rojake v teh delih Anglije. Po dolgi in dostikrat utrudljivi poti iz Londona je za slovenskega duhovnika tako pri Ivanka kot tudi pri Pepci vedno prva postaja, kjer se župnik v njuni kuhinji (obe sta izvrstni kuharici in odlični gospodinji) telesno okrepča in odpočije za nadaljnjo pot.

75-letnico življenja je pred kratkim obhajala tudi **Gabrijela Rehberger** iz Bedforda. Gabrijela, tajnica našega ŽPS v Veliki Britaniji, je praznovala svoj 75. rojstni dan že februarja (rojena 22. februarja 1928), vendar zaradi svoje prevelike ponižnosti in skromnosti svojih osebnih praznovanj nikjer ne razglašča. Tokrat pa

še posebno ne zaradi smrti soproga Miha, ki je odšel v večnost lani septembra in to svojo veliko življenjsko izgubo še vedno obžaluje. Sicer pa so ji v veliko tolažbo njeni domači: hčerka Francka z družino, sin Miha z družino, brat Filip, ki živi v njeni bližini in kar šestero vnukov in vnukinj.

Vsem trem jubilantkam voščimo polno božjega blagoslova in varstva Božje Matere Marije ter priprošnje sv. Jožefa. Vsem trem želimo predvsem ljubega zdravja in vsega drugega dobrega ter jim kličemo na mnoga leta – Bog vas živi!

Župnik S. Cikanek, slovenska katoliška misija in slovenski rojaki iz Anglije in Walesa.

V večnost sta odšla Jože Čelič in Rudi Lešnik

Jože Čelič je živel v kraju Barryu v Južnem Walesu. Bil je poročen z Valežanko Eirlys in zapušča sina, ki pa je že odrasel in poročen. V večnost je odšel zaradi srčne kapi v nedeljo, 26. januarja. Maša zadušnica je bila darovana v katoliški cerkvi sv. Helene v Barryju, v ponedeljek, 3. februarja. Po maši je bil pokopan na mestnem

pokopališču.

Jože je bil rojen v Koroški vasi, v župniji Podgrad pri Novem mestu, 26. maja 1926. Vojna vihra ga je, tako kot na tisoče drugih njegovih vrstnikov, odnesla leta 1945 v izgnanstvo. V Anglijo je verjetno prispel leta 1948 in se dokončno nastanil v Walesu. Ni se kaj dosti družil s svojimi rojaki, ni prihajal k slovenskim mašam in tudi ne k našim srečanjem ob Slovenskih dnevih. Bil pa je dolgoletni naročnik Naše luči in tudi njen redni plačnik – prav gotovo tudi njen zvesti bralec.

V domovini (v Koroški vasi) zapušča sestro Alojzijo in več nečakov. Vsem njegovim domačim v Walesu in v domovini izrekamo v imenu slovenske katoliške misije in slovenske katoliške skupnosti v Veliki Britaniji naše sožalje. Naj se spočije v Gospodu.

S. C.

Rudi Lešnik je odšel v večnost v nedeljo, 2. marca 2003, v Haslingden nad Manchesterom. Pogreb s sv. mašo zadušnico je bil v petek, 7. marca, prav tako v Haslingdenu.

Pokojni Rudi Lešnik z ženo Evo

Rudi je bil rojen 12. februarja 1921 v družini šestih otrok v Limbušu pri Mariboru. V mladosti je delal kot strojni ključavničar v Rušah. Leta 1942 je bil mobiliziran v nemško vojsko in poslan na fronto v Italijo, kjer so ga zajeli zavezniki. Postal je vojni ujetnik z oznako »P. O. W.«. Po kratkem času je vstopil k angleškemu vojnemu letalstvu. Po demobilizaciji je prispel v Anglijo in bil odpuščen v civilstvo leta 1947 v Moberleyu (Cheshire). Kmalu je dobil službo v tekstilni tovarni v Rochdaleu; pozneje pa je bil zaposlen kot mehanik za vzdrževanje in popravila industrijskih šivalnih strojev pri podjetju Slovenke Hilde Ivanovič v Haslingdenu. Povsod je bil vesten in priljubljen delavec. Pred dvema letoma sta z ženo Evo praznovala zlato poroko. Hčerke Christina, Erika, Rosemary in Olga so vse skupaj z mamo Evo lepo skrbele za Rudija v zadnjem času hude bolezni. Bil je zelo dober mož, oče in dedek trem vnukom. Vsi ga bodo resnično pogrešali.

Rudi je že dalj časa bolehal; prestal je kar nekaj operacij in še več zdravniških pregledov. Kmalu po božičnih praznikih se je počutil slabše: oteklina na licu in čelu se ni hotela znižati. Bil je to rak, ki se je končno razširil na možgane. Zadnjih nekaj tednov je bil podvržen intenzivni negi. Na lastno željo so ga oskrbovali doma, kjer so mu stregle žena Eva in vse štiri hčerke dan in noč poleg vseh zdravniških oskrb.

Dokler je mogel, se je Rudi udeleževal nedeljskih maš v domači župnijski cerkvi. Nekaj nedelj pa je prejemal obhajilo na domu. Teden pred smrtjo mu je tukajšnji župnik podelil tudi zakrament sv. maziljenja.

Rudijev hobi je bilo predvsem petje, saj je imel odličen glas in izostren posluš. Bil je član cerkvenega in prosvetnega pevskega zbora, kjer je z vso vnemo sodeloval pri slovenskih mašah, prireditvah in proslavah. Marsikdo se bo spominjal zlasti njegovega čudovitega solopetja pri obhajilni pesmi »Najlepši dar«, ki naj ga zdaj prepeva Bogu v čast v večnosti.

Vsi njegovi prijatelji-pevci ga bomo resnično pogrešali in vedno ohranili v lepem spominu.

Jože in Marija Grkman

A V S T R I J A

DUNAJ

Potem ko sem vam, drage bralke in bralci NL, »prikrila«, kaj se je pri nas dogajalo ves januar, vam želim tokrat spet nekaj povedati o življenju Slovencev na Dunaju.

Januarja se resnično ni pripetilo nič izrednega. Ker pa človek ne živi le iz posebnih doživetij, temveč je tudi njegov vsakdan bistven zanj, so tudi naše nedeljske maše za nas nekaj bistvenega.

Lepo je, ko v nedeljo pridem v božji hram, in ker skoraj nikoli nisem med prvimi, me že obsijejo največkrat vedri obrazi in objamejo tople roke (pozimi včasih tudi mrzle) nekaterih obiskovalk naše cerkve. Seveda to ni le moj vtis, prepričana sem, da ta občutek delim z ostalimi verniki. Čeprav se z nekaterimi ne poznamo tesneje, pa je vendar čutiti, da smo se tam zbrali kot eden, saj nas je isti duh privedel skupaj. Po vsaki sveti maši je naša redna pot še v spodnje prostore – v bife. Tam nas pričaka ena najzvestejših duš, Marjeta Kolečnik, ki že nekaj let, če le zmore, z veseljem ustreže vsaki naši želji. Ker smo ljudje neučakani, pride vsako nedeljo že dovolj zgodaj in pred mašo pripravi vse potrebno, da po maši takoj dobimo tudi toplo kavo in čaj. Marjeta nam je res dober zgled, saj nikoli zaradi dela v bifeju ne zamudi svetega obreda v cerkvi, in gorje tistemu, ki bi to storil.

Marjeta, Loni, Ana in Ivanka so lahko samo za trenutek prenehale z delom za "šankom"

Koroški pevci iz Radiš, ki so sooblikovali nedeljsko bogoslužje, so po maši v dvorani zapeli še nekaj pesmi in se okrepčali.

Letošnje leto bo za našo skupnost nekaj posebnega, saj bomo obhajali 20. obletnico obstoja Slovenskega pastoralnega centra. 13. marca pred 20 leti je dunajska nadškofija dodelila Slovencem cerkev Srca Jezusovega in še druge prostore na Einsiedlergasse 9–11, v 5. dunajskem okraju, tako je ime »Pastoralni center« res upravičeno. Odločili smo se, da bomo to obletnico proslavili šele junija, istočasno, ko bo pet mladih iz naše skupnosti prejelo zakrament birme.

Cerkev je bila v zadnjih letih obnovljena, prav tako tudi vsi ostali prostori, za kar smo gospodu župniku zelo hvaležni, saj je lep občutek, če v domu prevladuje red, še posebej v božjem. V tem mesecu je dobila novo obličje še pisarna in gospodu Šteklu se je odvil še en kamen od srca. Vse pa nikakor ne bi uspelo brez pomoči zvestih in pridnih vernikov, ki so dobesedno »vedno« pripravljeni pomagati.

Medtem ko je bil ves svet zazrt v Sadamov Irak, v UNO- resolucijo, v Bushev prepričanost o nujnosti nasilnega reševanja problemov na Bližnjem vzhodu in je ozračje kljub miroljubnim demonstracijam drhtelo pred izbruhom vojne

požara, so naši neutrudni koroški Slovenci v okviru Lige za človekove pravice na Dunaju pripravili spominsko razstavo o pregonu svojih rojakov leta 1942. Vsi vemo, da so bili povod za to izseljevanje nemški nacionalistični nazori pod Hitlerjem. Na razstavi pa smo ponovno čutili, kako nepozabna sta gorje in krivica, ki se komu zadata. Eden najzvestejših obiskovalcev naše skupnosti koroški Slovenec gospod dr. Jelen je napisal knjigo »Hoja za mavrico«, ki je prepletena s to temo in je zbirka spominov na temne dni druge svetovne vojne.

Razstava, ki je trajala skoraj dva tedna, je bila pestro obogatena z diskusijami, video filmi in petjem. Pevci iz Radiš na Koroškem so v nedeljo, 16. februarja, obiskali naš Pastoralni center. S svojim petjem so sooblikovali sveto mašo, nam zapeli še po maši in se nato ob dobri zakuski in prijetnem vzdušju zadržali z nami v dvorani.

Začeli smo slaviti rojstne dneve, najprej bolj »okrogle«, sčasoma pa se jim pridružujejo še »manj okrogli«. Tudi kdor je bolj skromen, pa sebi in svojemu rojstnemu dnevu prej ne bi dodelil dovolj pozornosti, je le moral priznati, da tak dogodek obrodi mnogo

veselja in nas še tesneje poveže med seboj. Februarja so slavili Marija Lesjak, Ana Oswald, Jože Mesarič, Marina Zemlič in morda še kdo, ki nam tega zaenkrat še ni izdal. Vsem želimo obilo zdravja in veselja, predvsem pa, da jih življenje tudi v bodoče vodi po božjih poteh!

Karmen Fabi

BELGIJA in NIZOZEMSKA

GENK – DRUGGE

Ob sodelovanju veleposlaništva Republike Slovenije v Bruslju sta slovenski društvi »Naš dom« in »Anton Martin Slomšek« 8. februarja pripravili praznovanje slovenskega kulturnega praznika – Prešernovega dneva. Na pobudo veleposlaništva je bila predstavitev Slovenije, povezana s kulturnim praznikom tudi v znamenitem mestu Brugge. Tam je kar nekaj slovenskih študentov, ki se pripravljaajo za delo v Evropski uniji.

V Genku so sodelovali slovenski pevski zbori – mešani in moški zbor »Slomšek« ter mešani zbor »Naš dom«, Zdravljico pa so zapeli skupaj.

Kot posebni gost je praznovanje obogatil Slovenski citrarski kvartet v zasedbi: Tomaž Plahutnik – Stranje, Peter Napret – Žalec, Irena Zdolšek – Grobelno in Anita Strgar – Globoko pri Brežicah.

Prešernovo življenje sta predstavila v slovenščini Bernard Žabot, v flamščini (nizozemščini) pa dr. Franci Novak. Pesmi je napovedoval Stani Revinšek. O pomenu kulturnega praznika in veselje nad

Ob slovenskem romanju v Scherpenheurel leta 2002

našim praznovanjem je v svojem nagovoru izrekla tudi veleposlanica Republike Slovenije ga. Marija Adanja. Župnik Lojze Rajk je uporabil in nekoliko priredil del teksta, ki so ga na praznovanju kulturnega dneva brali učenci osnovne šole v Šentjurju pod vodstvom ge. Stanke Karner.

»...Ta dan moramo še posebej utrditi oblikovano narodno identiteto, da bomo ob vstopu v EU lahko sprejeli izzive in vplive od zunaj od dosti večjih vodilnih evropskih narodov.

Verjeti moramo v lastne ustvarjalne potenciale in v bogastvo lastnega izročila, saj je slovenska kultura dala ostali Evropi ne samo

kozolce in potico, marveč mnogo več: Valvasorja, Jerneja Kopitarja, Matija Čopa, Jožeta Plečnika, Friderika Baraga, Antona Martina Slomška in druge velike može in žene...

... Kultura je oplemenitenost, izpopolnjenost človeka in njegovega življenja, življenje na neki višji ravni in izražanje le tega.

... Kultura je knjiga, spis, film, razstava slik, glasba, ples, gojenje in razvijanje knjižnega jezika, prijetno cvetoč travnik, nasmeh, ki vliva upanje, gozdna senca, zanimiv klobuk in navsezadnje kulturni dan.

... Kultura je dobrota, resnica, ljubezen in prijateljstvo; grobst,

laž in sovraštvo so sestavine srčne nekulture.

... Kultura je v vsakem početju, obnašanju, vedenju, reakciji posameznika in skupnosti.

Bodimo sejalcji lepega vedenja (kulture) in zdravo seme. Kultura naj zmaguje nad bolnim – nekulturo.«

Po kulturnem sporedu je sledila pogostitev, h kateri so bili zlasti povabljeni vsi 50- in več-letniki.

Vzdušje je bilo lepo, pogrešali pa smo otroškega in mladostnega živčava. Doma so ostali tudi neka-teri, ki bi sicer prišli, pa so mislili, da morajo dati prednost »Abrahamom-Saram«.

Pevski zbor »Slomšek« gre na jug

Naš slavni mešani pevski zbor »Slomšek« s pododdelkom moški zbor se je odločil, da se poda na pot v rojstno deželo oz. deželo svojih prednikov, ljubljeno Slovenijo. Na pot gremo z avtobusom v petek, 4. aprila. V soboto bomo prišli do Ormoža, v nedeljo bomo obiskali Slomškovo domačijo in imeli mašo v Dobjem pri Planini ob 11. uri. Pri gostiteljih ansamblu »Amigos« bo kosilo, nato kulturni spored.

Torek, 8. aprila: V Ormožu – 2. koncert v cerkvi sv. Jakoba okr. 16. ure.

Sreda, 9. aprila: prek Celja in Trojan – morda v Jarše in Groblje pri Domžalah, kjer je pred odhodom v Belgijo pet let in pol župnikoval Lojze Rajk, ki bo spremljal to belgijsko-slovensko odpravo ...

Petek, 11. aprila: Šentjošt – rojstni kraj rajnega msgr. Vinka Žaklja, ustanovitelja Slovenske katoliške misije v Belgiji, ustanovitelja Slovenskega katoliškega pevskega in kulturnega društva Slomšek. Tu bo na sporedu sveta maša in

Pevci zbora Slomšek in Naš dom ob slovesu od društva Sveta Barbara

kratek kulturni program v spomin g. Žaklja.

Kaj več o našem romanju in izletu bo sledilo v naslednji Naši luči.

Poslovili smo se:

2. februarja je na svojem domu v Tervant-Paalu umrla Julija Tekavec, r. 1914 na Bojanjem Vrhu pri Šmarju-Sapu, vdova po Janezu Permetu (+1949) in Stanislavu Permetu (+1977). Vsa leta je bila bralka Naše luči. Rada je prihajala na slovenske prireditve v precej oddaljeni Maasmechelen ali v Genk, dokler je le mogla.

Na spominski podobici so domači napisali: »Mama, bilo je zjutraj ob 8. uri, ko si mi rekla: Stani, jaz odhajam v nebesa. V tihih večernih urah si nas ob 21.00 zapustila.

Bila si bolna 20 let, kmalu nato, ko nas je zapustil naš oče. Vsa ta leta smo ti bili ob strani in ti pomagali v trpljenju.

Zdaj si trpljenje dala slovo.

Naše življenje ni bilo lahko, tvoje življenje v tuji deželi ni bilo postlano z rožicami. Ostali bomo povezani v spominih in molitvah. Na svidenje, mama!«

Hčerka Stanny (Slavka) in sin Jan

Vse bralke in bralce Naše luči pozdravlja Lojze Rajk iz Belgije!

Slavljenci Pavla in Zlata

sveta maša, kasneje pa se še enkrat srečamo v mali dvorani, da lahko še malo poklepetamo in popijemo kakšen kozarček. V isti dvorani smo se srečali tudi 19. januarja, ko smo praznovali kar dva rojstna dneva. Združili sta nas slavljenci Pavla Leban in Zlata Rieti. Na njuno zdravje smo nazdravili s šampanjcem, slaščicami, pršutom, itd. Obema smo zaželeli in voščili še na mnoga zdrava in srečna leta, zapeli Srečen vajn rojstni dan, in še našo narodno » mi Slovenci vinca ne prodamo«.

Že drugič nas je obiskal duhovnik iz Gorice, gospod Karlo Bolčina. Prvič je prišel sam, drugič pa skupaj z gospodom škofom Uranom.

Somaševali so kar trije duhovniki: škof Uran, naš sedanji duhovnik Štefan in naš prejšnji duhovnik g. Pavalec. Naš Karlo pa nam je bil med mašo na razpolago za sv. spoved. Po maši so skupaj z nami nazdravili in hitro nadaljevali pot v Milano, kjer jih je že čakala slovenska skupnost za sveto mašo.

Kot že mnogi veste, je bil naš duhovnik David lansko leto premeščen med rojake v Švico. Vsi Slovenci, ki smo se zbirali v Nici, ga močno pogrešamo. Po drugi strani pa razumemo, da je to njegova duhovniška služba in poslanstvo. Veseli in hvaležni smo Bogu, da imamo sedaj našega Štefana, ki nam je zares naklonjen in se nam posveča z veliko ljubeznijo. Na to njegovo odprtost in pripravljenost, da je z nami, odgovarjamo najbolj s tem, da poskušamo čimbolj sodelovati: berila, prošnje ...

Za praznik sv. Miklavža smo skupaj s Hrvati obhajali sveto mašo, sledilo je skupno kosilo in zabava vse do večera. Sredi popoldneva nas je obiskal še Miklavž in mladi so bili navdušeni. Pripravili so mu kratko igrico, kasneje pa od njega prejeli tudi darila.

NICA

Vsako nedeljo se Slovenci v Nici pol ure pred mašo zberemo, da skupaj zmolimo rožni venec, sledi

Po nedeljski maši v Nici se ustavimo še v dvorani, kjer se pogovorimo in nazdravimo.

Moram poudariti, da s hrvaško skupnostjo zelo dobro sodelujemo. Ker so številčno močnejši, oni sami poskrbijo za pripravo kosila in postrežbo. Imamo istega Boga in sedaj še istega duhovnika. In naše sodelovanje je pohvale vredno. Hrvaški duhovnik na vse narodne nedelje mašuje ob desetih za slovensko skupnost, ob enajstih pa za hrvaško. Ob večjih prireditvah vse pripravimo skupaj. Vsem rojakom po svetu želimo, da bi se razumeli med seboj in sodelovali še naprej tudi z drugimi. Vsi smo na isti poti, preživeli smo več ali manj enake preizkušnje in to naj nas povezuje z drugimi še naprej.

Vsem znancem in prijateljem v Parizu, Milanu in povsod po svetu lep pozdrav.

Marta in Patricija

Slavljenska Fanika Herceg z možem Marjanom in hčerko Vesno

Berlinu. Vsi so se potrudili in ji pripravili lep program: župnik Dori ji je spregovoril v imenu župnije, Anica Kraner v imenu društva. Za darilo je dobila podobo blaženega Slomška, ki je, odkar krasi prezbitarij cerkve sv. Elizabete, še posebej zavetnik vseh, ki obhajajo jubileje in se mu priporočajo za zdravje in srečno vrnitev domov v Slovenijo.

Fanika je človek izjemno pridnih rok, vedno dobre volje, prepoznavna po iskrenem smehu in vedno pripravljena pomagati. V Berlin je prišla, ko je imela 16 let in ves čas je aktivna in mnogim za zgled. Ima veliko prijateljev in v župnijo je na različne prireditve pripeljala že mnogo različnih ljudi. Z možem Marjanom sta bila odlična vzgojitelja svojih otrok, skupaj so res prava družina!

Fanika je tudi odlična kuharica! Vedno znova smo lahko okušali njene dobrote, ne samo doma, ampak tudi na različnih prireditvah. Veliko prostega časa, energije in moči je žrtvovala za Slovence v Berlinu. Njen mož Marjan zelo rad in lepo igra na frajtonarico ter zraven prepeva pesmi, ki jih tudi sam sklada ... Ne samo Fanika, tudi njen Marjan je ogrel srca gostov na slavlju, prav tako kot njihov

družinski prijatelj Jože Radej, oče mladega in uspešnega pevca Andreja Radeja.

Tako je spet minil večer ob spremeljavni harmonike, ob domači pesmi, ko smo pozno v noč obujali spomine na lepe stare pesmi in na mlade dni.

Pustovanje

Tudi letos se v Slovenski katoliški misiji v Berlinu niso izneverili tradiciji. V soboto, 1. marca 2003, so pripravili pustovanje. Organizatorja letošnjega sta bila Kristijan Božič in njegova prijateljica Klavdija, pridružilo se jima je še veliko mladih, pa tudi starejši niso odrekli pomoči.

Iz Zasavja je že v petek prispela priznana glasbena skupina VETER, katere člani so Slobodan Filipovič, Boris Moškon, Damjan Balog, Mitja Kuselj in pevka Daša Gradišek. Skupina bo drugo leto praznovala tridesetletnico delovanja, v tem času so posneli sedem albumov. Prvi štirje so, v navednicah, beli: Bela snežinka, Bela nevesta, Beli cvet, Bele ladje. Skupina VETER je zagotovo najbolj poznana po že kar ponarodeli pesmi Bela snežinka, ki se, ko začne padati sneg, redno vrti na valovih slovenskih radijskih postaj, v

BERLIN

V Berlinu spet abraham.

V soboto, 15. februarja 2003, je v prostorih Slovenske katoliške misije v Berlinu praznovala svojega abrahama Fanika HERCEG, sicer doma iz okolice Brežic. Slavljenska je blestela v krogu svoje družine – moža Marjana in hčerke Vesne, ter hčerke Mojce z možem in z njunima otrokoma, Bojanom in Moniko, ki so za to priložnost prišli v Berlin, saj so se že za stalno preselili v Slovenijo. Njenemu vabilu se je odzvalo veliko prijateljev iz župnije in tudi iz društva Slovenija v

Berlinu pa jo na prireditvah v okviru župnije vedno zapoje župnik Dori, ki jo je posnel tudi na svoj CD skupaj z ansamblom Druga generacija. Verjetno ima Dori kar rekord, saj je Belo snežinko v dolgih letih zapel z vsemi ansambli, ki so kdaj gostovali v Berlinu.

Ljudje v Berlinu so jih, po besedah g. Filipoviča, fantastično sprejeli. Po Berlinu sta jih vodila najprej župnik Dori, potem pa Martina Konda. Zvečer so obiskali znamenito pivnico Luisenbrauerei, kjer točijo pivo na metre. Gostitelju, župniku Doriju, so se oddolžili z enkratnim darilo, saj so mu prinesli prave zasavske jetrnice!

V soboto zvečer so se verniki zbrali pri večerni maši, po njej se je v veliki dvorani, ki se je hitro polnila, začelo pustovanje. V dvorani je zavnel pravi VETER, saj je z odlično glasbo razgibal maske in vse obiskovalce. Tudi tokrat je bila Bela snežinka kar nekajkrat »na sporedu«! Ljudje so bili navdušeni, da so spoznali člane ansambla, ki so to pesem prvi posneli že davnega leta 1988. Pevka Daša je animirala otroke in tako so peli in plesali ringaraja, ob pesmi Jupijaja plesali, lajali, mijavkali, mukali, počeli vse, kar je zahteval tekst. Starejši so uživali ob večno lepim slovenskim melodijah njihove mladosti, kot so Dravski most, in ob lepim nepozabnih pesmih, ki jih je nekoč izvajala skupina Novi fosili; vse je razvnel splet dalmatinskih uspešnic. Zbralo se je veliko lepim in izvirnim mask. Najboljšim so podelili nagrade. Med starejšimi je zmagala čudovita rumena SONČNICA, pod katero se je skrivala Terezija Pukmeister, pri mlajših pa znova Selina Božič kot prikupna dama.

Ob dobri pustni hrani, kot so svinjske krače, zelje, krompir, prekajena vratovina in okusni domači krofi ter ob odlični glasbi se je zbrana družina iz mnogih dežel zabavala do jutranjih ur. Organizatorji so se res potrudili, da je vsak našel nekaj zase. V nedeljo so se znova zbrali pri maši, po njej pa začeli s pospravljanjem dvorane in skupnih prostorov. Ko je bilo delo opravljeno, so skupaj zapeli v zahvalo za uspešno prireditev. Vidi se, da mladi postajajo vse boljši organizatorji in da jim srce bije za lepo slovensko župnijo. Veseli smo, da je tako! Tako se ni bati za prihodnost druge in tretje generacije Slovencev v Berlinu.

M. Mošnik

ESSEN

**Kot bi nebeška godba pela,
prislunhem v srcu spet in spet:
Slovenec sem, Slovenec sem ...**

Pod gornjim geslom smo po naših številnih skupnostih ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku na različne načine prislunili srcu.

Najbolj odmevni sta bili kulturni prireditvi v nedeljo, 9. februarja,

Baritonist Matjaž Robavs je na naš kulturni dan zapel Bodi zdrava, domovina.

dopoldne v **Essnu** ter popoldne v **Moersu**.

V Essnu smo se v lepem številu zbrali po sveti maši v farni dvorani. V kulturnem programu sta nas nagovorila pisatelja Cankar in Finžgar ter pesnik France Balantič. Vmes pa so prepletale stare slovenske pesmi v izvedbi solista baritonista **Matjaža Robavs** iz Ljubljane, ki je prepeval tudi že pri sv. maši. Ob skupaj zapeti Zdravljici smo začutili, da dokler bo v srcu živel spomin na mater in ne bomo pozabili domovine ter bomo ohranjali vero svojih očetov, tako dolgo se ne bomo izgubili. Kultura srca in kultura duha se oblikujeta v nas ob besedi, ki ni človekova, ampak je iz božjih ust. Ta Beseda je skozi tisočletno zgodovino našega naroda oblikovala vse to, kar imamo danes kot zaklad dediščine. Poklicani smo, da gradimo skupni slovenski prostor, ki nas bo še bolj povezoval v zavezi skupnemu izročilu, jeziku, kulturi in nenazadnje veri naroda, v katerem koreninimo.

V prijetnem zdušju in medsebojnem pogovoru smo v nadaljevanju tkali prijetno skupnost rojakov.

V Moersu smo k popoldanski mašni daritvi priključili kulturni del, ki so ga oblikovali recitatorji Iztok Kešpret, Nada Zupan in Andrej Valand. Zbor Slovenski cvet, ki je pel že med sveto mašo, je vpletel vmes venček slovenskih pesmi. Tudi baritonist Matjaž Robavs je pridodal svoj pevski solistični del, tako pri sveti maši kot v kulturnem programu. Lepo število nas je bilo zbranih. In začutili smo, kako nas kultura povezuje, bogati, saj gre v njej za tisto najgloblje človeško izkustvo o neskončnem, lepem, večnem in božjem. Truditi se moramo živeti iz

našega kulturnega bogastva za nas same. Pa tudi za jutrišnje dni, ko bomo s tem bogastvom pomagali plemeniti naš mladi rod ter tudi veliko družino narodov Evrope.

V Moersu smo nato nadaljevali z vsakoletno februarско pustno prireditvijo. V prijetni družini se je oglasil smeh, pogovor, pa tudi zasukalo se je lepo število rojakov.

V molitvenem spominu priporočeni ...

Pokojni Janko Vedrač

V Velbertu je bilo 22. januarja zadnje zemeljsko slovo od rojaka Janka Vedrača. V 63. letu starosti je umrl za posledicami srčne kapi. Janko je bil doma iz Selc /Desternik pri Ptuj. Z bratom Francem je prišel v Essen l. 1958, in tu delal v rudniku. Nato se je preselil v Neviges, kjer je spoznal svojo kasnejšo ženo Lojzko. Župnik Ivan Ifko ju je poročil l. 1963. Nato so se preselili v Velbert, kjer sta bili rojeni hčerki Lidija in Klavdija. Domači so ob njegovem odhodu zapisali: Bil si naš vzor, naša moč, naša ljubezen. Naj jim to Janko tudi ostane. Mi ga bomo priporočili v svojih molitvah Njemu, ki je naša Ljubezen in cilj.

Na slovenski kulturni praznik, 8. februarja, pa je bilo v Aernzu slovo

Pokojna rojakinja Julijana Borišek

od rojakinje **Julijane Borišek**. Boriškova družina, ki je prej živela v Castrop-Rauxlu, je bila trdno in dejavno povezana s slovensko župnijo. Pokojna gospa Julijana je z možem Heinrichom v aprilu leta 2000 še praznovala diamantno poroko. Zdravje pa se je zatem začelo vidno slabšati. V krogu svojih domačih je pokrepčana s svetim maziljenjem mirno zaspala 4. februarja. Naj ji bo dobri Bog bogat plačnik za vse dobro njenega življenja. Tudi pokojno rojakinjo toplo priporočimo Njemu, ki je smisel našega bivanja.

AZ

FRANKFURT

Sredi meseca februarja, natančneje v soboto, 15. svečana, smo v Darmstadtu obhajali redko slovesnost, zlato poroko Karoline in Ivana Šosterja. Ravno pred petdesetimi leti, prav tako na soboto, 15. februarja, sta se namreč poročila v Podnanosu (Šembidu) v Vipavski dolini. Ivan je s štajerskega konca, iz Slovenske Bistrice, iz družine s šestimi otroki, Karolina pa iz Podnanosa, kjer se je rodilo sedem deklet in dva fanta. Leta 1965 je prišel v Nemčijo on, naslednje leto pa še ona s tremi otroki, četrti pa se je rodil že v Nemčiji. Ob 16.00 smo se zbrali v kapeli hrvaškega centra k zahvalni sveti maši. Rutarjeva sta skupaj s hrvaškima sestrama poskrbela za okrasitev kapele in klopi, kjer sta sedela zlatoporočenca. K tej lepi in redki slovesnosti so prišli vsi bratje in sestre gospe Karoline (vseh devet bratov in sester namreč še živi) ter nekateri bližnji sorodniki in seveda redni obiskovalci nedeljske maše v Darmstadtu. Po nagovoru župnika Martina Retlja (poudaril je zlasti zvestobo dani besedi, ki je v današnjem času izgubila svoje mesto v našem vsakdanjem in

Zlatoporočenca iz Darmstadta Karolina in Ivan s svojimi otroki

javnem življenju) sta zlatoporočena prejela blagoslov Cerkve in si ponovno izmenjala poročna prstana. Po maši pa sta zlatoporočenca goste pogostila v Mühlaltu v bližini Darmstadta. Oba slavljence sta ves čas tako pri bogoslužju kakor kasneje pri večerji s hvaležnostjo v vedrini spremljala svoje svate, zlasti pa še gospa Karolina, ki jo spremlja huda bolezen. Obema želimo, da bi še vsa naslednja leta s svojo zakonsko zvezo bila svoji družini, sorodnikom in vsem nam zgled, ki je v današnjem času še kako potreben. Bog vaju podpiraj in spremljaj še naprej!

Letošnji pustni čas in naše pustovanje, že 33. v naši župniji, je zaznamovalo začetek meseca marca. Na pustno soboto, 2. marca, se nas je zbralo v dvorani cerkve sv. Bonifacija v Sachsenhausnu v Frankfurtu blizu dvesto. Kar hitro po začetku ob 20.00 se je dvorana napolnila. Tu je že bil pripravljen ansambel Planet X iz Esslingena pri Stuttgartu. Tudi mati in hči iz precej oddaljenega Alzeyja sta prišli kakor tudi trije pari iz prav tako oddaljenega severnega predela Hessna. Mladi fantje in dekle so hitro navdušili z igranjem in petjem vse maskirane in nemaskirane »šeme«. Tudi nagrad za najboljše maske ni manjkalo, od krofov in čaja, penečega vina in cvička, enoletne naročnine na Našo luč do večerje za dve osebi v restavraciji 'Marjan' pri južnem kolodvoru v Frankfurtu. To slednjo si je v hudem boju priborila kokoš (brez spremstva petelina), in sicer ženska kokoš, kot je uspel izvrtati glavni pri ocenjevalni žiriji. Tudi letošnji dobiček od pustovanja namenjamo tako kot prejšnja leta Slovenski karitas. Da je bilo lepo in veselo, pa so poskrbeli mnogi: Marta in Karel, Joži in Stane, Anka

in Marija, Ana in Vera, Marija in še ena Marija ter Andrej in Aleš. Seveda pa sta Flajšmanova marsikaj pripravila že prej, pospravljala pa tudi še po pustni nedelji. Hrano gostom iz Esslingena in krofe za pustovanje je priskrbel gospa Bernarda Rosenstein s svojo družino, nagradno večerjo za dve osebi pa je prispevala družina restavracije 'Marjan'. Vsem naj velja prisrčna zahvala.

Seveda pa smo postni čas začeli z bogoslužjem cerkve na pepelnično sredo, kar naj daje ton vsemu postnemu času.

rem

Popravek

V prejšnjem poročilu je po pomoti uredništva prišlo do napake v nagovoru g. Retlja ob prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku (str. 27, zgoraj). Stavek se pravilno glasi: »Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku v Cankarjevem domu v Ljubljani.« Za napako se opravičujemo.

MÜNCHEN

Na Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, smo se zbrali v

Dramski igralec Jernej Kuntner

našem župnišču. Najprej nam je pri sveti maši gospod Bečan povedal nekaj misli o pomenu slovenske kulture za narodni in verski obstoj. Bogoslužje so s svojimi lepimi glasovi oplešali gostje z Vrhnike.

Po maši smo se zbrali v župnijski dvorani. Uvodoma nam je g. Miha Klavara, ki se v našem okolju zelo trudi za slovensko zavest, pripravil nekaj misli o slovenstvu danes. V svojem kratkem eseju je poudaril, da moramo biti Slovenci enotni, če bomo hoteli preživeti in ohraniti svojo kulturo. Prešeren je eden tistih velikih duhov, ki združuje ves naš narod, od levih do desnih. Potem smo prisluhnili koncertu

Družabnost po koncertu

kvarteta Raskovec. Zapeli so nam nekaj poznanih uglasbenih Prešernovih pesmi. Svoj program so popestrili s slovenskimi ljudskimi pesmimi. Dramski igralec Jernej Kuntner pa nam je v pesniški besedi predstavil prizadevanja slovenskih besednih umetnikov za slovensko omiko od Trubarja do najmodernejših časov. Prisluhnilo smo stihom Menarta, Prešerna, Pavčka, Fritza in drugih. Že po tradiciji smo zaključili z Zdravljico. Naše dobre gospodinje so nam pripravile slasten prigrizek. Ob žlahtni kapljici in jedači smo prijetno kramljali še dolgo v noč. Kultura druženja in medsebojnega razumevanja je med nami na tujih tleh še posebej velika dobrina, smo ugotavljali med seboj. Razšli smo se z zavestjo, da nam je kulturni večer spet doprinesel spodbudo za zvestobo slovenski skupnosti in Cerkvi.

STUTT GART

Družinski seminar ob Bodenskem jezeru

Vprašanje nasilja znotraj Svetega pisma je bila glavna tema na družinskem seminarju ob Bodenskem jezeru, ki smo se ga od 21. do 23. februarja udeležili številni rojaki iz Stuttgarta in okolice. Bilo nas je blizu šestdeset. Že sama hiša – Teresienheim – pri prijaznih Steilerjevih sestrah je nudila posebno ozračje in primerno kuliso; poleg tega smo imeli odličnega gosta, profesorja dr. Marjana Peklaja iz Ljubljane, ki je vodil svetopisemski seminar.

Tema je bila zaradi grozeče vojne v Iraku zelo aktualna. Kako razumeti številne odlomke nasilja v Stari zavezi in jih uskladiti z oznanilom miru in ljubezni?

Predavatelj nam je z izostrenim občutkom znal prisluhniti in sestočiti nekaj »nadstropij« niže, da se je približal našemu razumevanju Svetega pisma. Med seminarjem nam je postalo jasno, da je Sveto pismo ne le božje, ampak tudi človeško delo, ki je polno iskanja Boga in da je velika škoda, če ta knjiga ne postane vir duhovne hrane v našem vsakdanjem življenju.

V treh dneh duhovnega poglobljanja na seminarju smo gotovo lahko prižgali svečo v temi naših dvomov in s tem dali pomemben poudarek letu 2003, ki je leto Svetega pisma.

Štefan Fabčič

Š V E D S K A

Švedska slavi sv. Brigito

Letošnje leto je še posebej pomembno za katoliško Cerkev na Švedskem, saj tukajšnji katoličani, skupaj s protestanti praznujejo 700-letnico rojstva sv. Brigite, patronke Švedske in zavetnice Evrope. Prav tako je letos 50 let, ko je katoliška škofija v Stockholmu začela na novo živeti in opravljati svoje poslanstvo, saj je protestantizem onemogočil življenje in delo katoliški Cerkvi v tej severoevropski deželi pred dobrimi 400 leti za časa kralja Vase.

Zato bodo letos velike slovesnosti na čast sv. Brigiti Švedski, kar bomo še posebej slavili 1. junija 2003 v Vadsteni, kjer bo navzoč celo

Sveta Brigita, zavetnica Švedske

sam kralj Carl XVI. Gustav s kraljico Silvijo in ostalimi predstavniki švedskega parlamenta. Tam bodo navzoči tudi visoki gostje iz različnih držav. Prav tako bo katoliška sveta maša, pri kateri bodo zbrani ob katoliškem škofu Andersu Arboreliusu katoličani z vse Švedske. To popoldansko bogoslužje na čast sv. Brigite Švedske bo vodil papežev delegat iz Rima. Tako bo med katoličani na Švedskem posredno navzoč sam sveti oče Janez Pavel II., ki je zaradi oddaljenosti in bolezni odpovedal svoj obisk na Švedskem.

Naj ob tej priložnosti v srcih vseh bralk in bralcev Naše luči ostanejo besede sv. Brigite Švedske: »**Gospod, pokaži mi svojo pot in me napravi voljno hoditi (vandrati) po njej!**«

Skozi vse leto bodo katoliške župnije in narodne misije organizirale romanje v stolno cerkev sv. Erika v Stockholm, kjer naj bi se srečale s svojim škofom, ki želi, da bi vsi poromali tja, kjer je škofijski sedež oziroma kjer je mati vseh cerkva na Švedskem. Istočasno pa bo to priložnost, da si romarji ogledajo glavno mesto Švedske, saj mnogi do sedaj niso imeli možnosti obiskati sedeža katoliške škofije oziroma glavnega mesta Švedske.

Skupaj s Švedsko praznujejo tudi Slovenci na Švedskem, saj bo letos za binkošti, to bo **8. junija 2003, že 30. slovensko romanje v Vadsteno**. Proti 700-letnici rojstva sv. Brigite je to skoraj nič, toda za slovenske rojake na Švedskem je to lep in častitljiv jubilej, ki ga bo počastil celo sam papeški nuncij v Belorusiji, nadškof dr. Ivan Jurkovič. Rojake bo ob tej slovesnosti obiskal tudi msgr. Janez Pucelj, delegat za Slovence pri nemški škofovski konferenci, ki je tudi delegat za Slovence na Švedskem. Prav tako bodo prišli na obisk gostje iz Slovenije, ki jih bo vodil **predsednik ID Slovenija v svetu Boštjan Kocmur**.

Rojaki s cele Švedske, dobrodošli v čim večjem številu na 30. romanju v Vadsteno, kjer si ob praznovanju 700-letnice rojstva sv. Brigite Švedske, sebi in svojim ter naši skupnosti izprosimo potrebnih milosti za zvestobo Kristusovi Cerkvi, kakor tudi slovenskim krščanskim koreninam!

Pogreb: Slovenska skupnost se je v ponedeljek, 3. marca 2003, na Ostra kyrkogårdenu ob 14. uri s sveto mašo zadušnico skupaj s sorodniki poslovila od pokojnega **Cirila Žitka** iz Malmöja. Ciril je bil rojen 1. 7. 1934. leta v kraju Selce pri Postojni. Kot osemleten je zaradi bolezni oglušel. V šoli za gluhoneme v Ljubljani se je kasneje izučil za čevljarja. Po končani šoli leta 1959 je šel za očetom in sestro Ireno v Italijo, da bi ju našel. Toda prišel je prepozno, saj sta oče in sestra že odpotovala v Avstralijo. Kot invalida ga je sprejela Švedska, kamor je prispel meseca maja 1960. leta. Tam se je najprej zaposlil kot čevljar. Kasneje se je zaposlil v ADO, kjer so izdelovali pisalne stroje. Nazadnje se je zaposlil v tovarni in-

Pokojni Ciril Žitko

validskih pripomočkov SAMHALL, kjer je dočakal zasluženi pokoj. Po kratki in hudi bolezni v mesecu dni je zapustil ženo Tilko, hčer Kristino z njeno družino in sina Lovra z njegovo spremljevalko.

Od pokojnega Cirila so se poleg njegovih najožjih sorodnikov in svakinje Jožefe iz Slovenije poslovili rojaki iz Malmöja, kakor tudi predstavniki gluhonemih iz tega kraja.

Slovenski duhovnik na Švedskem Zvone Podvinski se zahvaljuje pokojnemu Cirilu in njegovi ženi Tilki, ki sta oba gluhonema, da sta kljub vsemu naučila svoja otroka materni jezik. Pa naj še kdo reče, da ni mogoče naučiti otrok svojega materne jezika, četudi je človek še kako prikrajšan za božje darove. Kdor ljubi, kdor hoče, temu ni nič nemogoče. Iskrene čestitke zakoncema + Cirilu in Tilki Žitko za vse žrtve in za vso ljubezen do otrok in do slovenstva.

Naj pokojni Ciril v miru božjem počiva v švedski zemlji, dokler ga ne bo Gospod skupaj z vsemi ostalimi obudil od mrtvih. Vsa dobra dela naj gredo z njim pred Vsemogočnega, ki naj mu bo mili Sodnik, predvsem pa dobri Plačnik za vse dobro in plemenito, ki ga je storil.

Zvone Podvinski

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

Za božič sem v glasilu Slovenske misije Kažipot objavil, da bo ena od svetih maš darovala za vse slovenske rojake in njihove družine. Dva meseca pozneje sem po telefonu govoril z rojakinjo iz Ženeve, kjer že nekaj let ni več slovenskega bogoslužja. Dejala mi je: »Ne morete si misliti, kako sem se razveselila, ko sem opazila, da boste darovali mašo za vse nas v Švici, ki žal nimamo več te sreče, da bi obhajali sveto daritev s slovenskim duhovnikom.«

Res je, dragi rojaki, zavedam se, da en duhovnik ne more več opravljati svojega poslanstva v enaki meri kot sta ga pred leti dva. V veliko tolažbo pa more biti meni in vam, da božji darovi niso omejeni na čas in prostor. V vsako daritev svete maše ste vključeni vsi. Iz vsakega kraja, kjer mašujem za rojake, se razliva milost na vse vas, kjerkoli pač ste. In prav v tem je naša

Stane Zalar iz Züricha – pri slovenskih mašah organist, pri veselicah pa ...

Zbrani pri obhajanju slovenskega kulturnega praznika v Bernu

sreča, da smemo in moremo v tujini ohraniti slovensko župnijsko skupnost.

Da bi vam lahko ponudil še nekoliko več, smo v kapeli Slovenske misije v Zürichu uvedli tudi sveto mašo ob sredah, pred katero molimo rožni venec za vse rojake. Prav tako molimo po enakem namenu pred mašami rožni venec tudi že na nekaterih drugih krajih. Med nami se mora okrepiti duhovna odgovornost – globoka vez vere, upanja in ljubezni. In mogoče nas bo še bolj povezala tudi naslednja »Molitev zdomske župnije«, ki jo začnemo redno moliti v naših skupnostih:

»Dobri Bog, življenjske razmere so nas povedle v svet, a kjerkoli smo, hočemo ostati zvesti Tebi in Cerkvi. Slediti hočemo tvojemu Sinu, našemu odrešeniku Jezusu Kristusu in rasti ob darovih Svetega Duha.

Blagoslovi naše družine, da bodo vsak dan iz vere zajemale moči in milosti.

Blagoslovi naše otroke in mladino in jim pokaži pravi smisel življenja.

Blagoslovi naše bolne in ostarele

rojake. Naj v stiskah začutijo tvojo ljubečo bližino.

Blagoslovi vse izmed nas, ki so jih zadele hude življenjske preizkušnje, da ne bodo izgubili upanja.

Blagoslovi našo župnijo, po kateri v tujini ohranjamo zvestobo veri, družini in našemu narodu. Poživi med nami ljubezen, spravo, zaupanje in velikodušnost. Oče, prosimo te za rojake, ki so se oddaljili od nas, še posebej za tiste, ki so celo Tebe pozabili.

Sveta Božja Mati Marija, sprejmi naše občestvo v svoje materinsko varstvo!

Blaženi Anton Martin Slomšek, podpiraj s priprošnjo pri Bogu po svetu razkropljene otroke slovenskega naroda!

Sveta Terezija Deteta Jezusa, zavetnica misijonov in misijonarjev, prosi za nas!«

Znova in znova poudarjam, naj nam ne bo škoda časa in moči, da bi se udeleževali naših skupnih srečanj ob Gospodovem oltarju in v skupnosti rojakov. Sicer z veseljem opažam, da je za naše razmere obisk pri nas kljub vsemu še kar lep. V zadnjem času so me še posebej presenetili rojaki v Bernu, kjer so se zbrali v precej večjem številu

Takole smo se pripeljali na Prešernovo proslavo iz Züricha v Bern.

kot običajno. Podobno veselje sem doživel v Schaanu v Kneževini Liechtenstein – sicer se nam tu vedno pridružijo tudi rojaki iz obmejne Predarlške v Avstriji, kar se mi zdi posebno lepo. In čeprav bi človek težko verjel, mašno občestvo v Zürichu po številu komaj za spoznanje prekaša udeležbo v Amriswilu, v manjšem kraju, oddaljenem nekaj čez 80 km od Züricha, do katerega se človek ne more kakor povsod drugam pripeljati po avtocesti ...

Dragi rojaki, ker imate pač samo enega župnika, boste morali povsod prevzeti misijonsko-apostolske vaje tudi v svoje roke. Drug drugega moramo nagovarjati k zvestobi in k še večji zavzetosti. Saj vem, nekaterim celo 100 km ni preveč, da pridejo k slovenski maši, drugim pa tudi 100 m povzroča preglavice ...

Osmega februarja nas je znova dokaj številno povezal slovenski

Pri Brumčevih v Liestalu pri Baslu nosita hlače Martin in Nada, predpasnik pa tudi ...

kulturni praznik. Več kot 270 nas je od vsepovsod prihitelo v Bern. Naš tokratni glasbeni gost je bil New Swing Quartet, učiteljice slovenskega jezika pa so pripravile z otroki res prisrčen program.

Svojevrstna zanimivost pa je bila tudi »večerja« po prireditvi. Do sedaj so bili udeleženci pač navaženi, da jih je ob izhodu iz dvorane pričakovala gora obloženih kruhkov in peciva. Tega letos ni bilo, ker so prireditelji (Veleposlaništvo RS, Društvo Triglav in Odbor Slovenske misije Solothurn) želeli dati rojakom tudi potrebno lekcijo iz evropsko usmerjene slovenske kulture. Lansko leto so si pripravljene dobrote utirale pot v usta in še v torbice tistih, ki so prišli pravočasno k mizam, drugi pa so izviseli na pajčevini, ki se jim je nabrala v želodcih, ker niso dobili nič več ... Letošnji skromnejši aperitiv je bil kljub vsemu kar pravišen, da smo lahko nazdravili prazniku. In na avtobusu nas polni želodci niso zazibali v spanec, temveč smo z jasnimi glavami nadaljevali kulturni program z obilico petja in smeja. Vse ima tudi svoje dobre strani, kajne!

David Taljat

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

Svete maše v APRILU 2003

STUTTGART, sv. Konrad: 6 (celodnevno srečanje ŽPS), 13. (cvetna nedelja), 20. aprila (velika noč) ob 16.30.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 6. aprila, izjemoma ob 9.00.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 13. aprila (cvetna nedelja) ob 9.00 v cerkvi sv. Mihaela.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 13. april (cvetna nedelja) ob 9.00, v cerkvi sv. Mihaela (Schw. Gmünd).

AALEN, sv. Avguštin: 13. aprila (cvetna nedelja) ob 9.00 v cerkvi sv. Mihaela (Schw. Gmünd).

HB-BÜCKINGEN, sv. Kilian: sobota, 26. aprila ob 18.00.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 27. aprila ob 9.00.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 27. aprila ob 17.00.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA. Stuttgart: v soboto, 5. aprila od 10.00 do 12.00, skupaj z učenci iz Aalena.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 5. aprila ob 17.00

PFÜLLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 12. aprila ob 16.45.

Pisarna v Reutlingenu, Krämerstr. 17 je po predhodnem dogovoru odprta ob četrtkih od 15.00 do 18.00.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. V aprilu je to: 3. in 24. 04.2003. Tel: 089/543-98-19.

BELGIJA IN NIZOZEMSKA

Velikonočne maše:

EISDEN – Belgija; HEERLERHEIDE – Nizozemska; BRUSELJ; GENK – Belgija

Velikonočne maše bodo: Eisden ob 6.00 zjutraj, Heerlerheide ob pol osmih s procesijo, na kateri sodeluje tudi krajevna godba, v Bruslju ob 16.00, v Genku – v ponedeljek ob 9.00.

Kanada

Torontski Slovenci so se v februarju zbrali v cerkveni dvorani pri Čudodelni svetinji na ulici Brown's Line na proslavi Prešernovega dneva. Začeli so s kanadsko in slovensko himno, vsebino programa pa je povezovala Sebina Sečnik. V svojem pozdravnem nagovoru je veleposlanica Veronika Stabej med drugim dejala, da smo Slovenci eden redkih, če ne celo edini narod, ki slavi svoj kulturni praznik kot svoj nacionalni praznik. Prav tako je zanimivo in morda nenavadno, da ne praznujemo rojstva našega pesnika, temveč njegovo prezgodnjo smrt. Kot je poudarila, pa je najbolj pomembno, da je to tudi pesnikovo ponovno in pravo rojstvo.

Predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora Florjan Markun je med svojim nagovorom citiral kanadskega državnega poslanca Jeeseja Flisa, ki je dejal, da bi slovenska himna Zdravljica morala biti himna Združenih narodov. V nadaljevanju je nekaj narodnih zapel 30-članski mladinski pevski zbor pod vodstvom Mojce Dimperio in Carola LaPlante. Marija Tratnik, ki se že nekaj desetletij ukvarja s slovenskimi plesnimi skupinami, pa je predstavila točko »Planika«. Skupina Mladi glas je v narodnih nošah zabavala prisotne pod vodstvom Nade Petrovič. Nastopila je tudi vokalna skupina Plamen pod vodstvom Marije Ahačič-Polak. Znova je dokazala svojo umetniško nadarjenost, zato jim je gospa veleposlanica podelila zaslužen priznan-

je Republike Slovenije. Skupina Plamen odhaja v kratkem na turnejo k avstralskim Slovincem.

Prešernove pesmi je na tokratni proslavi recitiral dr. Tone Kaččin. Najbolj zanimiva in hkrati enkratna pa je bila točka učenk in učencev slovenske šole. V zatemnjeni dvorani so z uporabo avdio in video tehnologije sinhronizirano recitali šest odlomkov Prešernovih pesmi. Program je zaključil častni generalni konzul Jože Slobodnik. Med drugim je dejal: »Štejem si v veliko čast, da lahko rečemo, da imamo med seboj ljudi, ki si vzamejo čas, da se poglobljajo v bogato zakladnico slovenske kulturne preteklosti. Še zlasti v zadnjem času, ko znova postajajo bolj glasni zvoki vojaških koranic in vojnih bobnov, si človek zaželi in je potreben žlahtne kulturne in umetniške besede. Želim in upam, da bo naš kulturni praznik vedno praznik nas vseh, še posebno pa praznik potrditve pripadnosti narodu, na katerega smo vsi ponosni.« Po kulturnem programu se je večer nadaljeval s pogostitvijo.

Združene države

V navadi je, da vsaka fara izda finančno poročilo preteklega leta. Tako poročilo je bilo priobčeno farnemu oznanilu župnije Marije Vnebovzete preteklo nedeljo. Uvidevno je, da župnija dela le v manjšem negativnem obračunu. Kar je pa bolj nenavadno, je poročilo o krstih, prvih obhajilih, porokah in pogrebih v preteklem letu. V fari je vpisanih 720 družin s 1640 verniki. Porok je bilo

(Eisden - Belgija) Malokdaj se nas toliko zbere po nedeljski maši.

enajst, krstov 20, prvih obhajil le 6, a bolj množični so bili pogrebi, katerih je bilo kar 51. Po teh rezultatih je evidentno, kako veliko vlogo igra vsak še aktivni faran, če želimo župnijo ohraniti za bodočo generacijo. Prav tu imajo veliko vlogo vse farne organizacije, ki pospešujejo življenje v župniji in s tem še privabijo koga, da bi se pridružil krogu faranov. Društvo Najsvetejšega imena Jezusovega, Oltarno društvo in slovenska šola pripomorejo pri teh zadevah. Če pogledamo samo kosilo slovenske šole pred tednom dni, je bil obisk zelo velik in vzpodbuden.

Ameriki letos zima ni prizanesla. Takšno je bilo vzdušje zunaj, ko je v Clevelandu slovenska sobotna šola župnije svetega Vida vabila na svoje letno kosilo, ki ga priredi v februarju. Vabila so bila poslana, že lepa vrsta vstopnic je bila izdana v predprodaji. Ko je napočilo nedeljsko jutro, pa je divjal vihar in naskočilo je snega. Odit na pot ali ne je bila dilema. Koliko ljudi bo prišlo k maši in nato v šolsko dvorano h kosilu? Po maši se je župnik zahvalil vsem za obisk ob tako slabem vremenu in povabil vse v dvorano. Polna res ni bila, vendar so ljudje še prihajali. Večina teh je bila pri maši v bližnjih cerkvah in so se podali na pot kasneje, ko so že očistili ceste in so bile prevozne. Hvala Bogu za vse te ljudi, ki se žrtvujejo za obstoj slovenske šole.

Letos mineva dvesto let, odkar se je država Ohio pridružila Zveznim državam. V ta namen je prosil guverner Robert Taft, da bi zvonili zvonovi po vseh cerkvah istočasno.

Duhovne vaje za vse člane društev Najsvetejšega imena, katere vodi naš slovenski škof Edward Pevec, so

potekale ob dobri udeležbi. Običajno imajo ta društva skupno sveto obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu. Po maši se sestanejo in se pomenijo o delovanju društva in nalogah v prihodnje.

Sestel se je tudi pastoralni svet fare Marije Vnebovzete, kjer so obravnavali različne zanimivosti, med njimi tudi spremembe o gradnji nove farne telovadnice/dvorane po želji župljanov. Na sestanku je bilo podanih več dobrih idej, kako novo stavbo prilagoditi, da bo čim bolj služila vsem faranom in farnim organizacijam. Prav tako so tudi že začeli snovati načrte o prazniku, ki čaka župnijo. 18. maja bo tu zapel novo mašo faran John Retar.

Več kot 60 rojakov se je sestalo v spodnji dvorani slovenskega društvenega doma v Euclidu, kjer je predaval in nam lepo opisal štiri slovenske slikarje impresioniste Jamo, Groharja, Sternena in Jakopiča predsednik slovensko-ameriškega kulturnega sveta Toni Hiti. Gospod Hiti je bil dobro pripravljen in je gladko izpeljal svojo nalogo. Zanimivo je opisal vse štiri in je govor še obogatil s slikami in diapozitivi. Vse ga je z zanimanjem poslušalo in so proti koncu imeli tudi vrsto vprašanj, na katera je govornik odgovoril. Bil je to lep in zanimiv večer za vse navzoče.

Za konec pa še novica, da z veseljem pričakujejo obisk ljubljanskega pomožnega škofa Alojzija Urana, ko pride mednje in bo istočasno vodil duhovno obnovo v cerkvi Marije Vnebovzete čez tri tedne. To bo izredno lepa priložnost za pripravo na veliki krščanski praznik, vstajenje našega Gospoda.

(Liechtenstein) Prijetno oltarno občestvo v Schaanu

Marko Kremžar:

LETO BREZ SONCA

Kmalu se je iz pisarne poleg stanovanja prikazal stric. Tudi on je bil sloke postave, skoraj popolnoma plešast, pa umirjenega in prepričljivega nastopa. Njegova vedno trezna mnenja je naš ata zelo cenil in tako smo tudi otroci v njem gledali ne le strička, ampak tudi modrega moža. Vprašal me je s svojim mirnim, preudarnim glasom, kam nameravamo iti. Povedal sem mu, kakor sem si predstavljal, da bo smer umika. »Pa tvoja mama in Milica res mislita bežati?« je vprašal. Povedal sem, da ko sem odhajal, še nista bili odločeni in da bosta videli, če najdeta še koga, ki bi se iz Most odpravljal na pot. Zmajal je z glavo in jasno je bilo, da tega ne odobrava.

Ko sta hčerki spet silili vanj, naj bi odšli tudi oni, ju je mirno poučil: »Ne vesta, kaj pomeni iti od doma v neznano. Le kam bodo šli vsi ti begunci ... Kamorkoli prideš, si tujec.« Stric je vedel, kaj govori. V prvi svetovni vojni je bil kot oficir na fronti ranjen, nato pa v ruskem ujetništvu, iz katerega se je po čudnih ovinkih vrnil domov. Izkusil je težo tujine in brezdomstva. Njegove besede so bile namenjene tudi meni. Nisem si mogel predstavljati, do kake mere so resnične, a sem se zavedel, da moj nasvet mamici in tetki morda le ni bil najbolj posrečen. Sklenil sem sam pri sebi, da ju pokličem takoj, ko se vrnem v štab. Morda je res bolje, da ostaneta doma.

Težko smo se poslovili. »Bog ti daj srečo, Marko. Jaz se nimam česa bati. Mi ostanemo,« je dejal stric, mi

stisnil roko pa odšel v svojo pisarno. Tetka Ela je imela solzne oči: »Pojdi z Bogom. Nas pa naj se On usmili ...« Pomahal sem, stekel po stopnicah, sedel na kolo in se zapodil po vedno bolj praznih ulicah proti štabu, kjer me je že čakalo dežurstvo.

V nekaj urah, kar je trajala moja odsotnost, se je v veliki sobi, namenjeni telefonistom in kurirjem, vse spremenilo. Po tleh in po stolihi so ležali vse vprek nahrbtniki, plašči, puške, krušnjaki, kape ... Kratkobesedni poročnik me je vprašal, kje sem hodil toliko časa, in mi naročil, naj grem po suho hrano, ki so jo delili neke spodaj, nato naj sedem k centrali, kjer je moje mesto. Ura je bila res že blizu petih, ko sem moral prevzeti službo. Sedel sem pri centrali in gledal okrog sebe. Telefonskih klicev je bilo že malo. Umik je bil v zraku.

Skrbelo me je, kaj bosta storili mamica in tetka. Zavrtel sem domačo telefonsko številko. Oglasila se je mama. Povedal sem, da čakamo na povelje za odhod in da je verjetno kmalu ne bom mogel več poklicati. Predno sem jo mogel vprašati, kaj namerava, mi je povedala, da se s teto Mili že odpravljata na pot. Odšli bosta s skupino sosedov, med katerimi je tudi moščanski kaplan gospod Štrancar, pa sosed Zupan s hčerko in tudi Kocmurjevi, ki niso živeli daleč. Slišati je bila mirna in odločena. Poslovila sva se v prepričanju, da se, ko pridemo do zaveznikov, kmalu spet najdemo.

Za nekaj časa me je pri telefonu nadomestil Zmag, da sem lahko v miru stlačil v nahrbtnik svoje stvari. Ni jih bilo veliko. Najprej sem spravil v stranski žep milo, zobno kremo, ščetko, brisačo in brivske potreščine, ki jih nisem rabil, nato zložil odejo in jo poravnal na

(Eisden - Belgija) Po pevskih vajah včasih zbor Slomšek praznuje rojstni dan katerega od pevcev.

(Stuttgart) Udeleženci družinskega seminarja ob Bodenskem jezeru

dnu nahrbtnika, nanjo sem položil rezervno srajco in ostalo perilo, na vrh sem poveznil aluminjasto menažko, železno žlico pa sem vtaknil v drugi žep med nogavice, robce in cunjo ter ostale pripomočke za čiščenje čevljev.

Ko je bilo že vse lepo porazdeljeno, sem potisnil pod srajco še dva zvezka. Bila sta precej zajetna in na rumenih poltrdih platnicah enega je bilo zapisano »Dnevnik«, na drugih pa »Črtice«. V oba sem pričel pisati kmalu po pričetku sovražne okupacije. Bilo je v času, ko je Marjan odhajal na Gorenjsko in je France kmalu nato izginil v hribe, v ilegalo Slovenske zaveze, ki so ji rekli »štajerski bataljon«. Ko sta brata odhajala od doma, da bi vsak na svoj način služila narodu, sta gledala glavnega sovražnika, od katerega je grozila nevarnost vsem Slovencem, v nemških nacistih in italijanskih fašistih. Komaj nekaj mesecev kasneje so

partizani, ki so jih obvladali komunisti, s svojo krutostjo in s podpihovanim sovraštvom prisilili tako enega kakor drugega na nepredvideno pot. Za narodno in krščansko zavedne rojake v Ljubljanski pokrajini so postali domači revolucionarji večja nevarnost kot zasovraženi tuji.

V Dnevnik sem zapisoval bolj kot svoja doživetja, ki jih ni bilo veliko, vse kar sem slišal o delu in načrtih svojih bratov. Šele septembra 1944, ko sem tudi sam odšel k domobrancem, sem od časa do časa zapisal v zvezek lastne izkušnje. Drugi zvezek pa sem skrival pred radovednimi očmi tovarišev še bolj kot Dnevnik. Vanj sem pisal svoje literarne poizkuse. Predno sem si v ta namen omislil zvezek, sem za tako pisanje uporabljal papir, ki sem ga trgal iz zvezkov. Imel je prednost, da si ga potem, ko si stvar bodisi v prozi bodisi v verzih napisal, lahko skril med šolskimi papirji in

(Essen) Sveta maša skupaj z nemško župnijo, a slovenske butarice za cvetno nedeljo

jo po nekaj dneh, ko si jo ponovno kritično prebral, na drobne koščke strgal in poskrbel, da je bila vsaka beseda zase nečitljiva, predno si jo vrgel v koš za smeti.

Zdaj sta zvezka, varno skrita v nahrbtniku, pomenila civilno premoženje, ki naj bi me spremljalo na umiku, ki se je hitro bližal. Menda sem bil nekako proti koncu svojega dežurstva, ko je prišlo povelje za odhod. Omenjeni poročnik nam je naročil, naj poberemo svoje stvari in krenemo proti Kranju, kjer se bo »štabna četa«, kot so nam zdaj rekli, spet zbrala, da dobi nova navodila. Ne spomnim se, kdo naj bi bil komandir te štabne čete. Poročnik, kolikor se spomnim, ni kazal poveljniških ambicij.

Ker so se tisto popoldne potikali okrog štaba menda vsi kurirji, ki so bili navadno službeno odsotni, nas je bilo ob odhodu polna soba. Sedel sem pri telefonski centrali in gledal, kako so fantje naenkrat oživali. Vsak je iskal svoj nahrbtnik in vse ostalo, pa se pričel počasi pomikati proti vratom. Tudi prijatelj Zmago je bil že pripravljen za odhod. Moral sem pohiteti. Pogledal sem, da so bile vse žice pri centrali na svojem mestu, izključil linije, kot se to spodobi, prislonil stol k mizici, pa segel po napol praznem nahrbtniku. Ko sem si ga oprtal, sem si zanj zatlačil vojaški plašč, da mi je mahal na obeh koncih ob nogah, povprek čez ramo sem si nadel rumeni krušnjak, poln suhe hrane, ki smo jo dobili za na pot, čez to pa še karabinko in bil sem nared. Ko sem se ozrl po sobi, sem opazil, da so vsi ostali že odšli. Poravnal sem še stol pri kurirski mizi in se tudi sam odpravil na dvorišče.

Dvorišče je bilo polno domobrancev, ki so si nadevali nahrbtnike in sedali na kolesa. Ko sem stopil skozi vrata in se pričel ozirati za svojim kolesom, sem se

skoraj zaletel v poročnika. »Ali si razbil centralo?« me je vprašal. Začuden sem ga pogledal in odkimal. »Pojdi in uniči jo!« mi je naročil in se obrnil k nekemu, ki je silil vanj, Bog ve s kakšnimi vprašanji. Vrnil sem se. Soba je bila prazna in priznati sem si moral, da kar lepo urejena. V kotu je stala telefonska centrala, ki naj bi jo uničil. Škoda se mi je je zdelo, a nekaj sem moral narediti. Neodločen sem stal pri vratih, ko sem opazil na kurirski mizi tik ob sebi telefon. V hipu mi je bilo jasno, kako in kaj. S puško sem porinil črni aparat z mize na tla. Zaropotalo je in verjetno se je telefon razbil ali pa tudi ne. Mislim sem si, da je s tem dejanjem mojega uničevanja dovolj in se spet odpravil na dvorišče. Če bi me poročnik vprašal, ali sem izpolnil njegovo naročilo, sem si dopovedal, da lahko mirne duše rečem, da je telefon uničen.

Vendar na dvorišču, s katerega so odhajali že zadnji soborci, poročnika ni bilo več, mojega kolesa pa tudi ne. Na mestu, kjer je bilo še nekaj minut prej prislonjeno Marjanovo, zdaj moje kolo, je ležal polomljen zarjavel in ves vegast bicikel. Nekdo mi je kolo ukradel. Ni mi preostalo drugega kot sesti na zapuščeno, cvilečo vozilo in se pognati za vrsto domobrancev, ki so zapuščali Ljubljano. Pod mano je cvililo in škripalo, a poganjal sem staro kolo s tako silo, da sem pričel prehitovati ostale. Kmalu sem zagledal pred seboj svoje rdeče kolo. Na njem je sedel mlad fantiček v domobranski uniformi in mirno poganjal proti severu. Zapodil sem se za njim, ga dohitel in mu zaklical z najboljšim odločnim glasom, kar sem mogel: »Dol s kolesa!« Ko je že lezel brez besede na tla, sem mu pojasnil, da je kolo moje in mu dal v zameno kračo, ki sicer ni bila moja, a bi utegnila biti fantova. Kamen se mi je odvalil od srca, ko sem sedal na svoje kolo in od samega

(München) Kvartet
Raskovec med nastopom
pri rojakih

veselja, da sem ga našel, nisem niti pomislil, da zapuščam rodno mesto. Malo se mi je smilil fant, ki bo moral kolesariti do Kranja na taki pokveki, a ker mu nisem mogel pomagati, sem se pričel raje ozirati okrog sebe.

Le nekaj ur prej, ko sem se vračal od doma na komando, je bila Ljubljana kakor izumrla. Z gradu so bobneli topovi. Vozil ni bilo videti in tudi pešcev je bilo silno malo. Kljub lepemu vremenu in še ne pozni pomladanski uri so se ljudje držali doma. Vedeli so, da je vojne konec, da je odhod Nemcev le še vprašanje ur. Nihče ni maral tvegati nepotrebnega srečanja z vsemi mogočimi vojaki, ki so se zadnje dni pomikali skozi mesto.

Proti večeru je postajalo vse močnejše grmenje domobranskih topov z gradu in na cestah sem videl skupine ljudi, ki so se pomikale proti Celovski cesti. Civilisti z vozički in s kolesi so se priključevali procesiji beguncev z dežele in tedaj še redkim domobranskim oddelkom, ki so se umikali po tej poti. Naša »štabna četa«, ki ni zaslužila tega imena, se je v dolgi, razpotegnjeni kolesarski vrsti pričela spajati z reko ljudi, ki so šli v smeri proti Kranju zaveznikom naproti.

Bilo je okrog sedmih zvečer, ko sem kolesaril mimo zadnjih ljubljanskih hiš. Htel sem dohiti prijatelja Zmaga in kurirje, ki so morali biti nekje pred mano. Ujel sem ga, ko se je že mračilo. Misli je, da sem na cesti pred njim, ker ni opazil, da sem se prej z dvorišča vrnil v poslopje. Vesela, da sva spet skupaj, sva kolesarila v mrak.

Imel sem čas in sem v mislih preletel, kar sem opazil, ko sem vozil skozi Ljubljano. Čeprav me je takrat skrb za kolo tako osvojila, da mi ni bilo dosti mar, kaj se dogaja okrog mene, sem videl obraze meščanov, ki so molče gledali skozi okna na nas, ki smo odhajali. Nekateri niso mogli skriti zadovoljstva, drugi so bili videti zaskrbljeni. Tu in tam je kdo od domobrancev pomahal in zaklical, da se kmalu vrnemo, a vtis, ki mi je ostal, je bil, da se dva svetova vrtita istočasno, a vsak v drugo smer, in da je vsak od njiju tako zaverovan vase, da drugega komaj opazi.

Procesija ljudi, civilistov, ki so se pomikali po gorenjski cesti proti Kranju, je bila sicer nepretrgana, a med posameznimi pešci in vozovi je bilo še prostora in kolona, ki se je držala desne strani, se ni ustavljala. Kolesarji smo po sredi ceste zlahka prehitevali, po naši levi pa je od časa do časa privozil in nas prehitel kak s plahto pokrit vojaški tovornjak. Osebnih avtomobilov nisem videl ali pa se jih ne spomnim. Tudi iz nasprotne smeri ni privozil nihče. Kurirji, ki so bili bolj vajeni koles od mene, so naju z Zmagom kmalu pustili zadaj. Pa tudi prijatelj si je brž omislil boljši način vožnje. Ko je pripeljal mimo naju tovornjak, malo počasneje kot drugi, se je prijel zanj in brez napora odbrzel po cesti. Zamahnil mi je, naj storim enako, a sem se bal, da bi me kamion potegnil pod kolesa, zato mu nisem sledil.

Od vseh štabnih kolesarjev sem se znašel ob begunski vrsti za nekaj časa sam. Kasneje sem dohitel enega od kurirjev, Marka S., ki je malo upehan zabavljaj, da ni nikjer štabnih avtomobilov in da so mu drugi ušli naprej. Vztrajno sva poganjala kolesi po asfaltirani cesti. Nisem imel pojma, koliko manjka do Kranja, a

(Eisden - Belgija) Angela Gajšek (90 let), vdova po Antonu Globokarju in Ana Sokolovič - Kosova mama (91 let), vdova po Martinu Kosu

ker so se vsi pomikali v isto smer, me ni skrbelo, da bi se izgubil. Ko se je stemnilo, sem prižgal dinamo in skupaj s spremljevalcem mirno vozil ob temnih obrisih konj, voz in ljudi na desni.

Cesta je zavila, zavozil sem na most in se znašel ob prvih hišah mesta Kranja. Opazil sem, da se kolona na moji desni ne premika. Kmalu je bila cesta tako zapolnjena, da sem komaj rinil med ljudmi. Stopil sem s kolesa. Pred mano je stal na levi strani ceste skoraj tik ob neki hiši tovornjak in mi zapiral pot. Slišal sem, da spada k štabu. Res sem opazil nekaj znanih obrazov. Legel sem na ozek pas trave ob nekem vrtnem zidu, naslonil glavo na nahrbtnik, ob sebi skrbno položil puško, se pokrnil s plaščem in zaspal.

Drugo jutro me je zbudilo sonce. Ljudje okrog mene, domobranci in civilisti so si prav tako kot jaz meli oči, se pretegovali in se skušali ogreti. Domobranci, ki nismo spadali k nobeni urejeni skupini, nas je bilo malo. Pristopil sem h kmečkim vozovom in se pogovarjal z ljudmi. Na nekem vozu čisto blizu sem zagledal Zmaga, ki se je ravno zbujal in se pretegoval. Boljše prenočišče si je našel kot jaz. Razveselila sva se drug drugega. Za nama je bila prva begunska noč.

Pozajtrkoval sem. Tiste dni sem tako kot večina živel od kruha, sira in salame. Mesno konzervo, ki smo jo tudi dobili, sem hranil za kasneje. Nič toplega ni bilo mogoče najti. Zvedel sem, da se je medtem ob vozovih

in tovornjakih, ki so stali ob cesti, in mimo nas, ki smo spali, počasi pomikala kolona pešcev vso noč.

Kolesarji smo se pričeli pogovarjati, da bi se med gnečo vendarle pričeli riniti naprej, kjer je verjetno naš štab. Kamion, ki naj bi spadal k štabni četi, je še stal ob cesti in čakal na prosto pot. Oprtali smo se in pričeli pobirati kolesa, ki so ležala po tleh ali pa bila prislonjena, kjer se je dalo. Od nekod je bilo slišati radio. Nekdo med civilisti je imel na vozu aparat in ga na nek način, ne vem kako, priključil. Poslušali smo radio Ljubljana.

Mesto, ki smo ga zapustili, je slavilo »osvoboditev«. Partizanske pesmi, koračnice, kričanje množice in veseli vzkliki so žalostno odmevali po cesti, polni beguncev. Ljudje so stali in poslušali brez besed. Vojne je bilo konec, mi pa smo se odpravljali v neznano. Jasno je bilo, da umika v Kranju ne bo konec in da bomo morali vsaj do Tržiča, če ne celo čez Ljubelj na Koroško. Nikjer ni bilo videti domobranskih oddelkov, bataljoni so baje krili umik, poveljstvo je bilo verjetno kje pred nami, gneča na cesti pa vedno večja. Opazil sem, da si številni civilisti brez prtljage utirajo med nami pot v nasprotno smer. Nekdo mi je povedal, da so to ljudje, ki se vračajo iz nemških koncentracijskih taborišč ali s prisilnega dela. Brez besed smo se srečavali, oni domov, mi od doma. Kolikor se je dalo, smo jim naredili prostor, da so lahko hiteli mimo nas, najprej po dva ali trije, kmalu pa cela vrsta po večini mladih ljudi.

To ni Leon, to je njegov brat Adrian iz Wiesbadna.

Prišla je tudi pikapolonica iz Maina.

S prijateljem sva se naslanjala na kolesi in čakala, da odidejo mimo nas rojaki, ki so hiteli proti Ljubljani, ko me dregne Zmago. Nedaleč od naju se je v vrsti povratnikov ustavilo dekle in gledalo procesijo beguncev, obrnjenih proti meji. Bila je Zmagova sorodnica M. Pred časom so jo poslali na prisilno delo v Avstrijo in zdaj se je vračala domov. Stopila sva k njej. Veselo smo se pozdravili, saj se že dolgo nismo videli. Takoj naju je pričela nagovarjati, naj se vrneva. »Kaj pa rineta od doma, saj se vama ni ničesar bati?« nama je očitala. Povedala sva, da se umikamo pred partizani in da gremo do Angležev, ki ne morejo biti daleč. Prepričevala naju je, naj se z njo vrneva domov, da nama ona zagotavlja varnost, saj sva med vojno pomagala njenim tovarišem v OF, da so se rešili italijanske blokade.

To je bilo sicer res, a Zmago ni verjel, da bi imelo dekle dovolj besede pri novih oblastnikih, da bi komurkoli lahko kaj zagotovilo. Povedala sva ji, da greva tja, kamor gredo vsi. Vprašala naju je, če česa potrebujeva. Povedala sva, da nama manjka kruha. Na najino presenečenje je rekla, da ga imajo oni veliko. Res je odšla k skupinici, ki je čakala nanjo, in se kmalu vrnila s hlebcom domačega kruha. Zdelo se mi je, da je malo huda name, ker ne prepričujem prijatelja, naj se vrne, pa smo se vendarle lepo poslovili. Bila je mnjenja, da se kmalu spet vidimo, ker nas bodo Angleži vse vrnili, potem pa bomo spet lepo skupaj, saj je vendar konec vojne. Pomahali smo si in že je odhitela za tovariši.

Tudi mi smo se pričeli pomikati skozi Kranj. Ker je bila cesta polna beguncev in ni bilo nevarnosti, da bi nam tovornjak kam ušel, sem spravil nanj nahrbtnik in plašč, kar so pred mano storili menda že drugi fantje iz naše skupine.

Naredili smo komaj nekaj sto metrov, ko se je kolona spet ustavila. Že nekaj časa smo poslušali pod cesto eksplozije. Približal sem se robu ceste in videl, kako letijo v zrak deli nekdanje tekstilne tovarne »Jugočeška«. Nemci so jo pred umikom razstreljevali. Nekdo je pritekel z novico, da v bližini plenijo nemško skladišče hrane. Veliko ljudi se je usulo s ceste v nakazano smer. Ko so se tudi nekateri domobranci iz naše skupine že vračali s polnimi rokami jestvin, sva se odločila tudi midva z Zmagom. Res sva našla v že precej izpraznjenem skladišču še nekaj za naju. Iztaknil sem posodo z medom, tubo mehkega sira in veliko mesno konzervo. Z Zmagom, ki je dobil dve mlečni konzervi, sva sklenila, da si bova zalogo hrane delila in si uredila skupno gospodinjstvo.

Med tem sva obujala spomine, kako naju je pred leti, v času italijanske okupacije, M. prišla prosit za pomoč. Velikokrat smo pri Rupretovih debatirali s tem dekletom, ki je bila vsa vneta za OF in bila tudi prepričana o naprednosti slovenskih komunistov, ki niso taki kot oni v Španiji, ki so pobijali duhovnike. Naši ljudje so dovolj civilizirani, da do takih zlorab pri nas ne bo prišlo, je razlagala. Bila je starejša od naju, politično »zgrajena«, pa naju vseeno ni mogla prepričati, da bi

(Frankfurt) Mačka se ni prestrašila ptičjega strašila.

(Frankfurt) Vse maske so na kupu, katera bo najlepša?

bili vsi rojaki, ki so jih »ofarji« takrat že pobijali po mestu in po deželi, res izdajalci.

Nekega dne, med italijansko okupacijo, me je poklicala po telefonu, če lahko pridem k Zmagu, ker mora z nama nekaj nujno govoriti. Hitro sem odšel k prijatelju, ki je živel nedaleč od nas. Kmalu je prišla tudi ona. Povedala je, da je nekaj njenih prijateljev v veliki nevarnosti. Skrili so se pred Italijani, da jih ne bi poslali v internacijo, zdaj pa so italijanski vojaki obkolili del mesta, kjer so ti ljudje skriti in če jih najdejo, jih gotovo zapro ali celo ustrelijo. Kaj takega v tistih časih ni bila redkost in s prijateljem sva ji izrazila razumevanje, pa tudi, da ji midva, ki sva bila takrat še nižješolca, pri tem ne moreva pomagati. Pa je imelo dekle že pripravljen načrt.

Spomnila naju je, da Italijani vsakemu, ki je že šel skozi blokado in ga niso odgnali v internacijo, pritisnjo na osebno izkaznico majhen žig z italijanskim grbom. Če bi midva poznala koga, ki bi znal ponarediti tak žig, bi ona poskrbela, da bi prišel v prave roke in pomagal omenjenim tovarišem, da bi se rešili. Res sva ga poznala. Eden Leskovčevih fantov, bližnjih sosedov, Lado, je bil graver in tako kot midva član ilegalne Slovenske legije. Nisva bila tako naivna, da ne bi vedela, da išče M. pomoč za svoje ljudi iz OF, a če so bili v nevarnosti pred Italijani, jim je bilo treba pomagati.

Lada, ki je bil starejši od naju, sva našla doma. Razložila sva mu, kako in kaj, pokazala odtis na legitimaciji, ki jo je v ta namen M. prinesla s seboj, mu za-

trdila, da gre za dobro stvar in po kratkem strokovnem ogledu je rekel, naj se čez kako uro vrneva po žig. Delo je bilo s pomočjo kosa mehke radirke in fantove spretno roke res mojstrsko opravljeno. Rešilni žig sva izročila dekletu, ki ga je vsa vesela odnesla na drugi konec mesta. Kasneje je povedala, da so se vsi prizadeti srečno rešili. Potem je vedno bolj poredko zahajala med nas in kmalu se je stik popolnoma prekinil. Srečanje na cesti pod Kranjem je bilo prijetno presenečenje, a v meni so njene besede, da nas bodo Angleži vrnili, nekaj časa le pustile malo tesnobe. A kje so bili še Angleži. Pred nami so bile druge, bolj konkretne skrbi.

Sonce je bilo že visoko, ko smo se pričeli ponovno pomikati proti severu. Zavili smo proti Trziču.

Pot ni bila naporna, a težila nas je negotovost, ki se je tiho širila med nami. Nekdo je, Bog ve od kod, prinesel sporočilo, da se ne bomo ustavili v Trziču, da moramo čez Ljubelj, ker nam partizani lahko pretrgajo pot na Koroško, kjer so Angleži že južno od Celovca.

Kolona se je zdaj pomikala sicer počasi, a brez prestanka. Skozi Trzič sem krenil v klanec s težkim korakom in se naslanjal na kolo. Ker sta se nahrbtnik in plašč vozila s tovrnjakom, ki je nekje zaostal, sem se pomikal ob vrsti beguncev navkreber razmeroma hitro, obložen le s krušnjakom in s puško. Na strmi cesti sva se z Zmagom znašla med samimi civilisti. Neki fant je pritekel od nekod in zaklical, če sva že šla po čevlje. Nisva vedela, o čem govori, pa nama je pokaznil, da je tam zadaj tovarna, polna čevljev in če po-

hitiva, bova dobila še kaj. Da je to res, sva videla, ker je imel v rokah par novih čevljev. Spogledala sva se in se ozrla, kamor je pokazal fant. Res je bilo okrog že oddaljenega poslopja, mimo katerega sva prišla, gneča ljudi, ki so tekali ven in noter. Prej tega nisva opazila. Po cesti je s hitrim korakom prisopihal neki mož. Na rami je nosil velik kos debelega usnja za podplate. Napol zvitega je z roko komaj obdržal na rami. Ko je prišel do voza, ki ga je čakal ob cesti, je zagnal balo med drugo prtljago in pognal. Konja sta se napela in voz je zapeljal spet v kolono, ki se je med tem pomikala navkreber.

S prijateljem sva krenila naprej. Čevljev nisva potrebovala. Vsa upehana sva se končno spet znašla v skupini domobrancev, ki so potiskali kolesa ob vrsti begunskih voz in pešcev. Teh je bilo na strmi cesti videti več kot prej. Ker so konji težko zmagovali strmino, so ženske in otroci, ki so se prej vozili, zdaj stopali ob vozovih in večali gnečo. Čeprav nismo hiteli, smo kolesarji vendarle počasi prehitevali vrsto na desni. Najšibkejši konj ali najbolj obložen voz sta narekovala ritem vsej nepregledni koloni. Tovornjaki, ki jih ni bilo veliko, so se morali prilagoditi konjskemu koraku.

Pričelo se je mračiti. Stisnjen med vozovi se je pomikal večji siv vojaški avto, malo naprej pa še eden, podobne barve. Postajala sta pa spet poganjala in se pomikala meter za metrom. Serpentinasta ozka cesta jima ni pustila, da bi pognala hitreje. Tudi ta smo kmalu prehitevali. Nekdo je rekel, da je bil to domobranski štab, kar ni bilo verjetno, a vendarle pomirjajoče. Čeprav

okrog avtov ni bilo videti nobenega domobranca in zaradi mraka nisem razložil potnikov, sta morda le vozila kake častnike in kjer so ti, tudi kak domobranski oddelek ne more biti daleč. Ljudje so govorili, da imajo domobranci zasedena oba roba soteske, po kateri se je vila cesta vedno višje, ker bi nas sicer partizani od tam lahko napadali.

Na cesti, kjer so bili poleg nas sprva sami civilisti, sem opazil majhne skupine vlasovcev. Ruski vojaki generala Vlasova so se umikali pred sovjetsko armado že nekaj mesecev in so zdaj skušali priti čim bolj na zahod, da ne bi padli v sovjetsko ujetništvo. Bržkone so počivali nekje ob cesti in so se kasneje spet vključili v kolono. Lahko jih je bilo razločiti, ker so nekateri njihovi oficirji nosili visoke kožuhovinaste kučme.

Čim bolj se je cesta dvigala, globlje se je pogrezala med strma pobočja visokih hribov na levi in desni. Ob njej je bilo slišati šumenje hudournika, ki si je utiral pot v dolino. Znočilo se je. V temni soteski sem se kljub množici temnih postav, ki so se pomikale v isto smer, počutil majhnega in tesno mi je postajalo pri srcu. Izza skal ali iz temnega gozda, ki jih je deloma pokrival, bi lahko vsak čas zadrdrale strojnice ali usekali minometi. Ker na vsej poti nisem srečal nobene naše čete, kaj šele udarnega bataljona, sem kot menda vsi upal, da so naše bojne enote res razporejene po vrhovih nad cesto. Postal je temno, da si cesto bolj slutil kot videl. Nihče v koloni ni imel prižganih luči. Tu in tam je švignila proti nebu kaka raketa in za hip razsvetlila sotesko, ki se je nato pogreznila še v globljo

Utrinka s pustne ali po štajersko "mastne sobote". Rojaki iz Slovenskega planinskega društva na avstrijskem Predarlskem so jo proslavili 1. marca. Sedaj pa je čas posta.

(Milano) Tudi obložena miza pomaga k boljšemu razpoloženju po maši.

temo. Enakomerna svetloba je prihajala le z zvezdnatega neba nad nami.

Ko sem zavil okrog nekega ovinka, je vsa soteska zasiljala v čudni luči. Na levi in na desni je gorel gozd. Visoke smreke so prasketale kakor orjaške bakle in tu in tam je katera s pokom treščila na strma tla. Del ceste je bil od ognja razsvetljen, a za plameni je bila tema še bolj črna. Govorili so, da so popoldne partizani od daleč obstreljevali cesto s težkimi minometi. Žrtev ba je ni bilo, a gozd se je vnel. Ob rdeči svetlobi smo stopali po strmi cesti, utrujeni in zbiti, proti naslednjemu ovinku, kjer nas je spet čakala noč.

»Prostor! Prostor!« Skozi gnečo ljudi in živali si je v temi utiral pot motociklist domobranec. Mož na velikem, močnem motorju, ki je rohnol pod njim, ves prašen v širokem plašču, z brzostrelko prekržano pred seboj, s temnimi očali proti vetru, v katerih je odseval soj požara, ki smo ga pustili za sabo, je bil videti kot prikazen. Ko je pripeljal mimo in se skoraj obregnil vame, sem ga spoznal. Bil je eden bivših bratovih soborcev, kasneje višji narednik iz Kočevja. »Kam pa tako hitro?« Ustavil se je in me pogledal: »A, ti si. Ne

hodi naprej! Parizani so zasedli dravski most! Grem na štab poročat,« mi je povedal v naglici in pognal. »Ali je Ljubelj še prost?« sem zaklical za njim. »Še!« je odgovoril in že utonil v procesiji postav, ki so polnile cesto od roba do roba.

»Kam sedaj?« Kar nas je bilo domobrancev v bližini, smo stopili na rob ceste in se gledali. Tudi kolona je stala. Ne vem, ali zato ker vozovi niso mogli naprej ali ker so vozniki slišali, da je pot presekana. Po kratkem posvetu smo sklenili, da si poiščemo prostor za prenočevanje. Ob dnevni svetlobi bo vse drugače in morda pride po cesti za nami kak oddelek domobrancev s poveljem, kako in kaj. Tudi štabni kamion je bil nekje daleč zadaj in v avtomobilih, ki smo ju prehiteli, so bili gotovo častniki, ki bodo poznali položaj bolje od nas. Bilo nas je kakih dvanajst. Pričeli smo se ozirati, kje naj bi plegli. Ravnega prostora ni bilo. Nekateri so pričeli legati na rob ceste.

Med ljudmi pred nami je bilo spet slišati prerivanje in glasne klice. Iz teme se je izvila visoka postava v dolgem vojaškem plašču s kučmo na glavi. Ko je stal pred nami, smo videli, da je višji častnik Vlasove vojske. V nemščini, ki jo je govoril približno tako slabo, kot sem jo jaz razumel, je spraševal, kje je domobransko poveljstvo in povedal, da je dravski most v rokah komunistov. Za vsak slučaj je vprašanje ponovil še po ukrajinsko in nestrpnostno čakal na odgovor. Malo smo se v zadregi spogledali, pa odločno pokazali po cesti nazaj, od koder smo prišli. Pozdravil je in nadaljeval pot, da s Slovenci koordinira, kot je rekel v svoji mednarodni govorici, preboj čez Dravo in skupni nastop v primeru partizanskega napada

(Se nadaljuje)

(Eisden - Belgija) Po sveti maši v Slovenski katoliški misiji ob obisku misijonarja Danila Lisjaka pred enim letom.

Lučka nese jedi k blagoslovu

Velika noč je še bolj praznična tudi zaradi blagoslovljenih jedi, ki jih takrat jemo. Na veliko soboto je Lučka pripravila košaro. Najprej je v košaro položila lep izvezen prtič, nanj pa je naložila jedi, ki jih bo odnesla k blagoslovu.

Na sličicah so jedi, ki jih nesemo na veliko soboto k blagoslovu. Poimenuj jedi, ki jih je Lučka naložila v košaro.

Pirhi na sliki so pobarvani na način, kot jih barvajo v Beli krajini. Takim pirhom pravijo pisanice. Pisanice so si med sabo podobne, le dve sta enaki. Obkroži pisanici, ki sta enaki.

Prideta dva policista v papirnico. Prvi zahteva globus Slovenije. Prodajalka mu odvrne, da ne obstaja. On: "Kako da ne! Potem pa mi dajte črnilo za 6. razred." Drugi policist pa reče: "Pustite ga, meni pa dajte rajši karo zvezek s krogci."

Dva policista se z avtom vzvratno peljeta na Sveto goro. Na pol poti ju ustavi starejši mož in vpraša: "Zakaj se peljeta vzvratno?" Eden od policistov odgovori: "Ne najdeva prostora, da bi obrnila." Nato odpeljeta naprej. Čez nekaj časa se spet vzvratno pripeljeta nazaj. Eden od njiju veselo zavpije skozi okno: "Našla sva prostor za obrnit."

Stoji policist v telefonski govorilnici, meče kovance v telefonski aparat in dviguje ter spušča slušalko. Zunaj se nabere precejšnja vrsta ljudi in prvi v vrsti mu reče: "Boste kmalu končali?" Policist mu odvrne: "Dokler dobivam, igram jaz!"

Dva policista se sprehajata po cesti. Zagledata ogledalo. Prvi ga pobere, pogleda ter reče: "Poglej, moja slika!" Drugi mu vzame ogledalo, pogleda ter pravi: "Uff, kako si grd!"

Učiteljica: "Janezek! To mi je pa že zelo sumljivo. Kadarkoli pišemo kontrolno nalogo, manjkaš in nato trdiš, da je zbolela babica."

Janezek: "Učiteljica, imate čisto prav!"

Učiteljica: "Kako to misliš?"

Janezek: "Tudi doma z očetom že sumiva, da si babica bolezen le izmišljuje!"

Janezek: "Mami, a mam jest res velik nos?"

Mami: "Ne ne, sine, zdej pa prnes rjuho, da ti nos obrišem."

V šoli pri pouku biologije.

"Janez," se zadere učitelj, ko opazi fanta klepetati, "naštej mi tri afriške živali! TAKOJ!"

Janez se znajde: "Slon in dva krokodila!"

Prvi šolski dan sploh ne bi bil tako slab ...

... če mu ne bi sledili drugi, tretji, četrti ...

"Zakaj je Krištof Kolumb šel odkrivat Ameriko z ladjo?" vpraša učiteljica Mojco. Ona pa: "Ker se mu ni dalo čakati še skoraj pol tisočletja, da bi lahko šel z avionom!"

Dve deklici v vrtcu se pogovarjata:

"Ali ti tudi greš kaj na internet?"

"Ne, mi hodimo v Interspar."

Vida je cele dneve in noči igrala na klavir.

Mojster: "Prišel sem vam uglasit klavir."

Vida: "Saj nisem nič naročila!"

Mojster: "Naročili so mi vaši sosede!"

Policisti opravljajo hišno preiskavo pri Romih.

"Od kod pa vam ta bakren kabel?" vpraša policist.

"Ne vem, otroci so ga privlekli!"

"Toda, saj ima preko tisoč kilogramov!"

"Kako pa naj otroci vedo, koliko je to tisoč kil?"

Čas letnih spričeval. Sin je imel v spričevalu same dvojke, le glasbeno vzgojo je imel pet.

"Kako lahko ob takih ocenah sploh še poješ?" se je začudil oče.

"Včeraj se je rubežnik pri meni doma obnašal kot otrok!"

"Kako to?"

"Vse kar je videl, je hotel imeti!"

Profesorica slovenščine se jezi:

"Erik, upam, da sem te danes zadnjič zalotila pri prepisovanju od sošolca!"

"To upam tudi jaz!"

"Doktor, simulant iz sobe 50 je umrl."

"No, sedaj je pa resnično pretiraval."

"Gospod doktor, ali mojemu sinu res ne morete spregledati neznanja in ga spustiti na izpitu. Veste, revež že razmišlja o samomoru, če bo na vašem izpitu ponovno padel. Rekel mi je, da se bo ustrelil!"

"Nič se ne bojte. Kolikor poznam njegovo poznavanje anatomije, bo gotovo zgrešil vitalne organe."

Odvetnik svoji novi stranki:

"Najprej vam moram pojasniti, da sem zelo dober odvetnik, toda tudi zelo drag. Za dva odgovora na zastavljeni vprašanji vam bom računal štirideset tisoč tolarjev."

"Kaj ni to malo preveč?" vpraša stranka.

"Mogoče res, toda ostalo vam je samo še eno vprašanje."

301A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

304A1 Lepo dvostanovanjsko hišo v Prepoljah na Dravskem polju prodam ali zamenjam za enodružinsko oz. stanovanje. Parcela: 1000 m². Grajena: 1976, obnovljena: 1998. Kurjava: centralno ogrevanje - olje/trdo gorivo. Koristna površina: 270 m². Gospodarsko poslopje 150 m². Vrt: 300 m². Priključki: ISDN tel., kabelska TV. Cena: 145.000,00 EUR. Informacije: tel: 02 686 10 67

304B1 Iščem stanovanje z balkonom ali manjšo hišo v Rogaški Slatini. Ogled mogoč v sredi aprila. Ponudbe po tel: 0202/2573376 ali 00492022573376

304C1 Prodajam medetažno stanovanjsko hišo, 140 m², 4600 m² zemljišče, vsi priključki (CK, tel., ...). Objekt stoji na lepi južni sončni legi v kraju Preloge na področju med Rogaško Slatino in Šmarjami pri Jelšah. Prodajna cena 70.500 EUR. Inf. na tel. 041/ 922432.

304D1 V Slovenj Gradcu, blizu mestnega središča, prodamo stanovanjsko hišo z dvema stanovanjema po cca. 80 m², garažo za dva avtomobila, centralno ogrevanje na olje, telefon in kabelska TV. Zelo primerno tudi za poslovni prostor. Velikost parcele 800 m², vrtna uta, vrt in sadovnjak. Cena 120.000 EUR. Informacije na tel. št. 00386 2 8841 214.

304E1 Prodajam gradbeno parcelo v okolici Rogaške Slatine, velikost 1370 m², cena 15 EUR/m². A. Štruklec, Sesterže 72, 2322 Majšperk, Slovenija, tel.02/793042.

Spletne strani slovenskih katoliških misij v Evropi

Slovenska katoliška misija na Švedskem:
<http://zvone.freeweb.bz>

Slovenska katoliška misija Berlin:
<http://www.skmbBerlin.de>

Slovenska župnija Frankfurt, Nemčija:
<http://home.t-online.de/home/skg ffm/>

Slovenska župnija Mannheim, Nemčija:
<http://home.t-online.de/home/skm.ma/>

Slovenska župnija Stuttgart, Nemčija:
<http://home.t-online.de/home/skm.st/>

Elektronski naslovi slovenskih izseljenških duhovnikov in pastoralnih sodelavcev v Evropi

ANGLIJA, Stanislav Cikanek, London
cikanek@msn.com

BELGIJA - NIZOZEMSKA, Alojzij Rajk, Eidsen

lrjak@planetinternet.be
NEMČIJA, Izidor Pečovnik, Berlin
dori@skmberlin.de

Alojzij Zaplotnik, Essen
azaplotnik@t-online.de
Stanislav Čepak, Oberhausen
scepak@t-online.de

Martin Retelj, Frankfurt
skg ffm@t-online.de

Janez Modic, Mannheim
skm.ma@t-online.de
Stanislav Gajšek, Ingolstadt
skm.in@t-online.de

Zvone Štrubelj, Stuttgart
zvones@gmx.de

Marko Dvořák, Ulm
marko.dvorak@t-online.de

Janez Pucelj, München
zveza-sid@msn.com

ŠVEDSKA, Zvone Podvinski, Göteborg
zvone@telia.com

ŠVICA, David Taljat, Zürich
taljat.david@bluewin.ch

UREDNIŠTVO NAŠE LUČI

zveza-sid@msn.com
ljubo.bek@siol.net

RAFAELOVA DRUŽBA
rafaelova.druzba@siol.net

Zanimive slovenske povezave po svetu

Zamejci na internetu
<http://miran.pecenik.com/ts/zamejci/index.htm>

Katoliška Cerkev v Sloveniji
<http://www.rkc.si>

Mariborska škofija
<http://mb.rkc.si>

Republika Slovenija
<http://www.sigov.si>

Koroški tehnik NEDELJA
<http://www.nedelja.at>

Katoliški tehnik DRUŽINA
<http://www.druzina.si>

Mesečnik OGNJIŠČE
<http://www.ognjisce.si>

Izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU
<http://www.drustvo-svs.si>

GLAS SLOVENIJE iz Avstralije
<http://www.glasslovenije.com.au/glas-slovenije.htm>

Slovenske mladinske organizacije v ARGENTINI
<http://www.sdo-sfz.com.ar>

Pristojne prijaviteljske službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglaš sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvo.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenških duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • Glavni urednik: Janez Pucelj, München, Nemčija • Odgovorni urednik: Ljubo Bekš, Ljubljana • Uredništvo: Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • Uprava: Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: ljubo.bek@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@t-online.de
NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 20 EUR • Slovenija 4.000 SIT • Švedska 200 SEK • Švica 30 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 35 AUD • Kanada 30 CAD • ZDA 18 USD • Hrvaška 110 HRK
V ceno izdaja je vračunan 8 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč • **Devizni račun pri NLB d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.
Oblikovanje in grafična priprava: TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek

62, Offley Road
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11
A-1050 WIEN
tel. (*43) 1-544 2575
Oskrbuje tudi skupnost
v Linzu in Freilassingu

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3
A-8020 GRAZ
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau
Marienkapelle, Villacherstraße
Jože Andoljšek
tel. (*43) 042 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution
B-6200 CHÂTELAIN
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36
B-3630 EISDEN
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 63 74
GSM (*32) 0476 - 862 160

Slovenski pastoralni center

Av. de la Couronne 206, Ixelle
1050 Bruxelles

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON
tel. (*33) 1-42 53 64 43
faks (*33) 1-42 53 56 70

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre
F-57800 MERLEBACH
tel. (*33) 3 87 81 47 82
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

Štefan Čukman

6, rue Vernier
F-06000 NICE
tel. (*33) 4 93 88 58 51

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

dr. Joško Pirc

Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost oskrbovana
iz Slovenije.

SRBIJA IN ČRNA GORA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
11000 Beograd
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38
D-10829 BERLIN
tel. (*49) 030 - 784 50 66
faks (*49) 030 - 788 33 39
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29
D-46149 OBERHAUSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121
D-50674 KÖLN
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81
D-85055 INGOLSTADT
tel. (*49) 0841 - 59 0 76
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Staffenbergstr. 64
D-70184 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Župnijska pisarna Reutlingen

Krämerstr. 17
D-72764 REUTLINGEN
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Roman Kutin

Klausenberg 7c
D-86199 AUGSBURG
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137
D-89073 ULM
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
faks: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10
D-80538 MÜNCHEN

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14
S-411 38 GÖTEBORG
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA - LIECHTENSTEIN

mag. David Taljat

Hallwylstrasse 60
CH-8004 Zürich
SCHWEIZ
tel. (*41) 01 301 31 32
faks (*41) 01 303 07 88
GSM (*41) 079 777 39 48

*Zarja vstaja, dan prihaja, jutro se svetli.
Kristus vstal je, smrt premagal, veselimo se!
Kot je Kristus vstal iz groba, vstali bomo mi. Aleluja*

ISSN 1408-9726

